

XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Had- és Rendészettudományi Szekció
Gödöllő, 2015. április 15-17.
Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
Nemzeti Köszolgálati Egyetem

- Pszichoaktívra reaktívan vagy proaktívan?
- Az új pszichoaktív szerek törvényi szabályozásának hátulütői -

Jelige: napsugár02

Pályamunka lezárásának időpontja: 2013. október

2015.

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés.....	4
1.1.	Témaválasztásom indoklása	4
1.2.	Hipotézis.....	4
1.3.	Dolgozatom felépítése	5
1.4.	Kutatási módszerek.....	5
2.	A kábítószer fogyasztás története és szabályozása	7
2.1.	Nemzetközi kitekintésben.....	7
2.2.	Magyarországon	10
3.	Az új pszichoaktív anyagok jellemzése	12
3.1.	Az új pszichoaktív anyag fogalma.....	12
3.2.	Új pszichoaktív anyaggá nyilvánítás folyamata	13
4.	Kábítószeresek jellemzése.....	15
4.1.	Kábítószer fogalma.....	15
4.2.	Kábítószeresek csoportosítása	16
5.	Az új pszichoaktív anyagok és a kábítószeresek hatásának összehasonlítása.....	20
5.1.	Rövid távú hatásuk	20
5.2.	Függőség.....	24
6.	Az új pszichoaktív anyaggal visszaélés és a kábítószeresekkel kapcsolatos törvényi tényállások összehasonlítása	26
6.1.	Hasonlóságok.....	27
6.2.	Eltérések	29

6.3.	Németországi szabályozás	32
7.	Jogszabályi ellentmondások okozta problémák a gyakorlatban	35
7.1.	Városi felderítőkkal végzett munka.....	36
7.2.	Interjúk.....	37
7.2.1.	B-A-Z megyei felderítő osztályvezetővel készített interjú	37
7.2.2.	Miskolci ügyésszel készített interjú	39
7.3.	Statisztikák.....	43
7.3.1.	B-A-Z megyei statisztikai adatok.....	43
7.3.2.	Miskolc városi statisztika	45
7.3.3.	Baden-Württemberg tartományi és Stuttgart városi statisztika	47
8.	Befejezés	50
9.	Felhasznált irodalom	52
10.	Mellékletek.....	56

„A törvények hiába próbálják visszaállítani a rendet, s újra erényessé tenni az embereket, mert a törvények fogyatékosabbak és gyöngébbek, hogysen új utat vágjanak, legfeljebb ideig-óráig téríthetik le az embereket a járt útról.”

(Donatien Alphonse Francois de Sade)

1. BEVEZETÉS

1.1. Témaválasztásom indoklása

Dolgozatom fő témája az új pszichoaktív anyagok megjelenésének, elterjedésének és a Büntetőtörvénykönyvben való szabályozásuknak a vizsgálata. Az új pszichoaktív anyaggal való visszaéléssel, mint bűncselekménnyel a nyári szakmai gyakorlatom során találkoztam, ekkor kezdtem jobban érdeklődni aziránt, hogy melyek ezek az anyagok pontosan. Továbbá miért, és hogyan került ez a bűncselekmény az új Büntetőtörvénykönyvbe. Alaposabb elemzéseim során lényeges különbségeket véltem felfedezni a tényállás és a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény tényállása között, mint akár, hogy a törvény nem bünteti a fogyasztást, illetve a bűncselekménynek nincs minősített esete és büntetési tétele alacsonyabb, mint a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményeké, pedig hatásuk lényegében ugyanolyan. Témaválasztásomat a probléma aktualitása is megerősítette, hiszen manapság a hírek egyre gyakrabban szólnak „kábitószerező” fiatalokról, illegális droglaborokról, házkutatás során megtalált több száz vagy ezer ismeretlen hatóanyag tartalmú tablettáról.

1.2. Hipotézis

Az manapság már vitathatatlan tény, hogy a fiatalok egyre szélesebb rétege nyúl kábító hatású anyagokhoz. Azonban nézzük ezt a kérdést egy kicsit más szempontból: ne azon botránkozzunk meg, hogy a fiatalok ilyen szereket fogyasztanak, hanem azon, hogy új szereket állítanak elő, azt remélve, hogy így elkerülhetik a büntetőjogi felelősségre vonást. A reményeik nem hiábavalóak, hiszen Büntetőtörvénykönyvünk nem szankcionálja az ilyen szereket keresleti, csupán a kínálati oldalát, így a hatóság lehetőségei kötöttek és büntetlenül maradnak az ilyen típusú cselekmények. A „hagyományos kábítószereknek” mind a kínálati, mind a keresleti oldalát büntetni rendeli a törvény. Azzal, hogy a kábítószer tartása is bűncselekmény, a fogyasztóknak nincs védekezési lehetőségük, hiszen ha találnak náluk kábítószerrel, akkor megindulhat a megfelelő jogi eljárás. Mindezen túl a kábítószer

meglehetősen drágák, így csak kevesen tudják ezeket a szereket megvásárolni. Az új pszichoaktív anyagok ellenben könnyebben és olcsóbban beszerezhetőek, viszont ha a fogyasztás, tartás is bűncselekmény lenne, akkor nőne a kockázat és ezzel párhuzamosan nőnének az árak is. Az árak növekedésével pedig elérnénk azt, hogy csökkenne a kereslet, hiszen a mai Magyarországon keveseknek van olyan fizetőképes keresetük, amiből megengedhetik maguknak a több ezer forintos szerek megvásárlását. Dolgozatommal tehát azt szeretném bebizonyítani, hogy az új pszichoaktív anyaggal visszaélés törvényi tényállása hibás, hiányos és így nehézkesen tudja szabályozni ezt a nagy volumenű társadalmi problémát. Megoldást szeretnék arra találni, hogy ezeket a hiányosságokat hogyan lehetne kijavítani, milyen változtatásokat kell eszközölni annak érdekében, hogy a tényállás használható legyen a gyakorlatban is. Igazolni szeretném, hogy ha az új pszichoaktív anyaggal való visszaélés törvényi tényállásában is mindazok a magatartások, minősített esetek, mennyiségi meghatározások benne lennének, mint a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények tényállásaiban, elérhetnénk, hogy csökkenjen a kereslet az ilyen szerek iránt, így kevesebb fiatal esne áldozatul ezeknek az ismeretlen és veszélyes szereknek.

1.3. Dolgozatom felépítése

Dolgozatomban mindenekelőtt a kábítószeres és pszichoaktív anyagok megjelenésének, elterjedésének folyamatát és a szerek szabályozásának sokszínűségét szeretném felvázolni nemzetközi szinten, majd hazai vonatkozásaiban. Ezt követően szisztematikusan kívánom bemutatni az értelmezés szempontjából lényeges fogalmakat és az ide tartozó jogszabályi hátteret. További részben az új pszichoaktív anyagok és kábítószeres emberekre gyakorolt hatását fogom elemezni, röviden kitérve azokra az okokra, számokra, jellemzőkre, amiknek köszönhetően az új pszichoaktív anyagok átveszik a piacon a klasszikus drogok helyét. Végül fel szeretném tárni a törvényi tényállások közötti különbségeket és az ezekből fakadó gyakorlati problémákat, interjúkkal és statisztikákkal alátámasztva.

1.4. Kutatási módszerek

A „hagyományos” kábítószeresekkel kapcsolatban hatalmas irodalom áll rendelkezésre, míg a pszichoaktív szerekkel kapcsolatban még a szakma is homályban tapogatózik. Mivel a dolgozatom szempontjából a pszichoaktív anyagok bírnak a legnagyobb relevanciával, ezért ezeknek az anyagoknak a megismerésére kellett helyezni a hangsúlyt. Szabályozásuk, jellemzőik, ismeretanyaguk még kevésbé feltárt, és dokumentált, ezért

többnyire csak internetes kutatásra tudtam hagyatkozni. A dolgozatomhoz kapcsolódó könyvek felkutatása érdekében felkerestem a Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Karának könyvtárát, valamint az Országos Kriminológiai Intézet könyvtárát is. A gyakorlati szakemberek véleményének feltárása érdekében interjúkat készítettem:

- Bánhegyi Péter r. alezredes úrral, a B-A-Z Megyei Rendőr Főkapitányság Felderítő Osztályának vezetőjével
- Dr. Székely György ügyész úrral

Interjú készítés céljából telefonon megkerestem Dr. Zacher Gábor toxikológust, aki elfoglaltsága miatt sajnos nem vállalta az interjút. Továbbá személyesen felkerestem a VIII. kerületben működő Kék Pont Kontakt Programot (tűcsere program), ahol az illetékessel elektronikus úton történő kapcsolattartásban egyeztünk meg, de sajnos az e-mail üzeneteimre nem kaptam választ.

Ahhoz, hogy pontos és hiteles adatokra tudjak hivatkozni statisztikát kértem a Miskolci Rendőrkapitányságtól, illetve a B-A-Z Megyei Rendőr Főkapitányságtól. Kérésemet készséggel teljesítették, a statisztikákat dolgozatom utolsó fejezetében elemzem ki.

2. A KÁBÍTÓSZER FOGYASZTÁS TÖRTÉNETE ÉS SZABÁLYOZÁSA

2.1. Nemzetközi kitekintésben

Arról, hogy a különféle kábítószeresek mikor terjedtek el világszerte, pontos adatunk nincs, de a kenderrel foglalkozó szakirodalom nagy része egyetért abban, hogy i.e. 1000 előttől kezdődően egészen i.u. 1883-ig a kender volt bolygónk legelterjedtebb mezőgazdasági növénye. A növényből készíthető marihuána - kultúrától függően - legalább 3000 évig a három legfontosabb és legáltalánosabban használt gyógyszer között volt a világ népességének kétharmadánál.¹

A kokain a Dél-Amerikában honos kokacserje leveléből készül. A leveleket az Andok hegyoldalain élő és dolgozó indiánok ősidők óta rágesájták. A növény a XVI. században spanyol hódítók útján került Európába. A szer hangulatjavító hatását már az 1880-as évektől ismerték. Érdekességként jegyzem meg, hogy betiltásáig (1904.) a Coca-Cola is tartalmazta (neve is innen ered), azóta hatását koffeinnel pótolják.² Ezeken a szereken kívül információink vannak arról, hogy a spanyol polgárháborúban és a második világháborúban több ország is – például: Németország és Japán - a pilóták teljesítményének fokozására amfetamint alkalmazott. Adolf Hitler 1942-től rendszeresen metamfetamin-injekciókat kapott orvosától.³

A hallucinogén szerek gyógyászatban való felhasználására számtalan kísérlet indult az 1960-as években, azonban használatuk 1968 óta már kísérleti szempontból is tilos.⁴

A kábítószer fogyasztás állandó társadalmi problémát jelent megjelenésétől napjainkig, amelyet az államok más és más módon próbálnak meg szabályozni. Néhány országban például: Kínában, Indonéziában, Malajziában, Szaúd-Arábiában, Szingapúrban, Vietnámban valamint Amerikai Egyesült Államok harminchárom tagállamában, (ahol még érvényben van ez a büntetési forma) a kábítószerrel való

¹ <http://junkieboy.freeweb.hu/cannabistort.html> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

² Dr. FÜLÖP Ágnes – Dr. GRÁD András – Dr. MÜLLER Mária: Droggal és alkohollal összefüggő bűncselekmények. Budapest: HVG-ORAC, 2000. p.245-246

³ http://hu.wikipedia.org/wiki/Pszichok%C3%A9miai_fegyver (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

⁴ VEÉR András – NÁDORI Gergely – ERŐSS László : Alternatív drogstratégia. 2. bőv. kiad. Budapest : Animula Kiadó [s.a.] p.33.

kereskedelmet halállal büntetik.⁵ Ennek ellenére Észak-Amerika a legnagyobb kábítószer-piac a világon, és ott a legmagasabb a kábítószer-fogyasztás okozta halálesetek aránya is. tizenöt és hatvan éves kor között megközelítőleg minden húsz elhalálozásból egy kábítószer-fogyasztásra vezethető vissza.⁶

Ezzel szemben elterjedt a közvéleményben, hogy Hollandiában a kábítószer-fogyasztás legalizálva van. Ez a kijelentés így téves, hiszen nem minden kábítószer és nem minden mennyiségben dekriminalizált. Egyetlen könnyű drog esik ebbe a kategóriába, ez pedig a kender, illetve az ebből előállított marihuána és hasis. Ezt a szert is csak csekély mennyiségben lehet fogyasztani ahhoz, hogy a cselekmény ne legyen büntetendő. Árusítása illegális ugyan, de ha kis mennyiségről van szó, ez olyan csekély súlyú kihágást jelent, ami ellen a hatóságok nem lépnek fel. A holland állam célja ezzel az ártalomcsökkentés, tehát a kábítószer okozta káros hatások minimalizálása. Ennek az ártalomcsökkentő politikának csak egy kis része az, hogy a fent említett szert ily módon legalizálták, emellett ifjúsági prevenciós és rehabilitációs programok, a metadon-program, a túcsere-program is működik az országban, ami ezt a célt szolgálja.⁷

Mint láttuk vannak államok, amik szélsőségesen túlkriminalizálják a drog-csempészetet és halállal büntetik, azt remélve, hogy így végérvényesen megszüntetik a problémát, hiszen a csempészeket, kereskedőket likvidálják a társadalomból. Ez azonban egy nagyon utópisztikus elképzelés, hiszen kábítószer-fogyasztás mindig is volt és mindig is lesz. A másik szabályozási forma a könnyű drogok fogyasztását teljesen legalizálja, viszont a kereskedelemért itt is súlyos büntetés jár, noha nem halálbüntetés, „csak” 12-16 év börtön.⁸

Hollandiai coffee-shop 1. melléklet

A fent bemutatott kétféle szabályozás között számomra ún. arany középútnak a németországi szabályozás tűnik. Németországban a kábítószerhez kapcsolódó magatartásokat egy külön kábítószer-törvény szabályozza, amely magában foglal minden olyan elkövetési magatartást, amely a kábítószerekkel kapcsolatos. A törvény nem tesz különbséget dizájner drogok és hagyományos kábítószer között, ezeket egységesen kábító hatású anyagokként tárgyalja.

⁵ http://mandiner.hu/cikk/20120516_bakodi_peter_a_halal_ara (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

⁶ http://www.ma.hu/kulfold/164643/Peldatlan_utemben_terjednek_a_dizajner_drogok (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

⁷ <http://www.sababa.nl/hu/650/> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

⁸ <http://cikk.monitmagazin.hu/2011/05/hollandia-drogok.html> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

Ennek a szabályozási módnak megvannak az eredményei, meglehetősen megkönnyíti a rendőr hatóságok munkáját és ez a felderítési mutatókban is megmutatkozik. Arra, hogy egészen pontosan mit jelentenek az elkövetési magatartások, hogyan lehet elhatárolni a dizájner drogokat és a kábítószereket valamint, a felderítési mutatók bővebb kifejtésére dolgozatom későbbi részeiben fogok kitérni.

Mint említettem a kábítószer-fogyasztás világszerte állandó társadalmi problémát jelent, azonban az elmúlt években bekövetkezett változások jelentősebbé tették ezt a problémát és valamiféle cselekvésre készítetik az államokat a megfékezés érdekében. Az ENSZ Nemzetközi Kábítószer-ellenőrző Szervezete éves jelentésében hívta fel a figyelmet a dizájner drogok példátlan terjedésére. A szervezet összehangolt cselekvésre szólította fel az országokat, hogy megakadályozzák ezt a tendenciát. A jelentésben kihangsúlyozták, hogy ezek az új pszichoaktív anyagok könnyen beszerezhetők az interneten keresztül, a számuk - amely máris több százra tehető - folyamatosan növekszik mindemellett növekvő veszélyt jelentenek a lakosság egészségügyi állapotára. Csak Európában minden héten legalább egy új szer jelenik meg a piacon. Korábban, 2000 és 2005 között még évente átlagosan öt új pszichoaktív anyagot azonosítottak be a hatóságok – közölték a jelentésben. Az új pszichoaktív anyagok terjedésének megfékezése nagy kihívást jelent Nyugat- és Közép-Európa országai számára, hiszen az Európai Unióban az ilyen anyagokat árusító internetes oldalak száma az elmúlt két évben megduplázódott.⁹

Jól látható tehát, hogy világszerte megmutatkozik egy olyan tendencia, mely azt mutatja, hogy a hagyományos kábítószerekről „átállnak” a fogyasztók az új pszichoaktív anyagokra. Az ilyen anyagok könnyen beszerezhetők, olcsók és fokozott ütemben terjednek. Terjedésük gyorsasága mellett fontos megemlíteni változékonyságuk gyorsaságát is, hiszen rengeteg új szert a régi szerekből állítanak elő némi változtatással. Ezeket a tulajdonságokat figyelembe véve, magunk is beláthatjuk, hogy a hatóságoknak nehéz felvenni a versenyt a fogyasztókkal és előállítókkal, ez egyes államoknak mégis sikerült. A siker (Magyarország szemszögéből egyelőre inkább sikertelenség) okaira dolgozatom későbbi fejezeteiben térek majd ki.

⁹ http://www.ma.hu/kulfold/164643/Peldatlan_utemben_terjednek_a_dizajner_drogok (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

2.2. Magyarország

Az 1960-as évekig hazánkban az illegális szerek fogyasztása nem jelentett társadalmi problémát. Az effajta „szórakozás” csak elitszokás volt, ami a tehetősebbek körében terjedt el, általában orvosokra, művészekre volt jellemző. A '70-es években megnőtt a drogfogyasztók száma, elterjedt a „szipuzás” valamint a recepthamisítók száma is jelentősen megugrott. Az 1980-as évekre már az anyagok házi előállítása volt jellemző (kendertermesztés, máktea). A kábítószer-fogyasztás a '90-es években vált jelentős gazdasági, jogi és szociális problémává, hiszen ebben az időszakban hazánk már nemcsak tranzit ország volt, hanem célországgá nőtte ki magát. A heroin 1992-ben, a marihuána 1994-ben, az amfetamin 1995-ben terjedt el országunkban. A kábítószer-fogyasztás mértéke napjainkig hasonló, az egyetlen változást az ún. „dizájner drogok” megjelenése jelentette, ezek a szerek úgy készülnek, hogy a kábítószerek alapvegyületeit oly módon változtatják, hogy azok a büntetendő anyagok listáján ne szerepeljenek, de hatásuk megmaradjon. Olykor lánchosszabbítás (homológ vegyületek) vagy az alapvázhoz kapcsolódó csoportok helyének megváltoztatása (helyzeti izomerek) elegendő a „legalitáshoz”.¹⁰ Ezeknek a szereknek az elterjedése a 2000-es évekre tehető, erről pontos adataink nincsenek, hiszen fogyasztásukat, előállításukat, terjesztésüket évekig nagy látencia vette körül. Az ilyen szerek használata követi a nemzetközi trendet, új szerek jelennek meg és terjednek el a fogyasztók körében. A szerek megjelenése és a fogyasztók körének robbanásszerű bővülése között meglehetősen rövid idő, hetek, legfeljebb egy-két hónap telik el.¹¹ A gyors terjedésnek több oka is lehet, többek között a könnyű beszerezhetőség, hiszen az ilyen szereket szinte minden szórakozóhelyen lehetett kapni. Szintén fontos tényező a fogyasztók számára, hogy a szerek olcsón beszerezhetők a hagyományos kábítószerekhez képest, viszont hatásuk szinte ugyanolyan.¹² Ezek a szerek nincsenek feltüntetve a nemzetközi egyezmények kábítószer listáin, így lényegében gyártásuk, előállításuk, kereskedelmük szabadon folyhat, de fogyasztásuk ugyanolyan egészségügyi kockázattal jár, mint a kábítószereké, ezért indokolt a

¹⁰ http://members.iif.hu/ujvary/Drugs/Ujvary2013_C-jegyzek-leiras-20130731.pdf p.24. (letöltés ideje: 2013.10.21.)

¹¹ http://fact.hu/sites/default/files/dizajner_drogok_Magyarorszagon_zaro.pdf p.14. (letöltés ideje: 2013.10.23.)

¹² http://fact.hu/sites/default/files/dizajner_drogok_Magyarorszagon_zaro.pdf p.3.

szabályozásuk.¹³ Az egyre elkeserítőbb hazai helyzetre és a társadalmi elvárásokra tekintettel 2011-ben kezdetét vette egy új szabályozási folyamat. Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó 2005. évi XCV. törvényt módosította a 2011. évi CLXXVI. törvény, amely 2012. március 1-től az eddig nem szabályozott pszichoaktív szerek előállítását és forgalmazását engedélyhez kötötte. A törvény 79. § (4) bekezdése módosította a Gyógyszertörvényt, és bevezette az „új pszichoaktív anyag” fogalmát, melyet a későbbiekben fogok ismertetni. A 2011. évi CLXXVI. törvény lehetőséget ad a Kormánynak arra, hogy az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységeket rendeletben szabályozza. Ez a rendelet a 66/2012 (IV.2.) Kormányrendelet, ami 2012. április 04.-én lépett életbe. A rendelet 1. mellékletének C) jegyzéke tartalmazza azokat az anyagokat és vegyület-csoportokat, amelyek jelenleg új pszichoaktív anyagnak minősülnek. Ezen felül a 2011. évi CLXXVI. törvény 161. §. (7) bekezdése módosította még a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényt is, és azt 2012. március 1-től új tényállással (Btk. 283/B §) egészítette ki. A 2013. július 1-től hatályos új Büntető Törvénykönyvben ez a tényállás gyakorlatilag változatlanul megmaradt: az új pszichoaktív anyaggal visszaélés (184. §) bűncselekmény.¹⁴

Az új tényállás megjelenésével elkezdődött egy „harc” a fogyasztók és a hatóságok között. A fogyasztók előállítanak egy új összetételű, de a régiekhez hasonló hatású szert, ami nem szerepel a listán, a hatóságok erről tudomást szereznek, felveszik a listára és ezzel büntetendő lesz. A folyamat kezdődik előről, megint elterjed egy új szer, aztán egy újabb, aztán egy még újabb és sajnos ebben az ördögi körben a hatóságok maradtak alul, hiszen ők csak követni tudják a trendet, megfékezni nem.

¹³ http://members.iif.hu/ujvary/Drugs/Ujvary2013_C-jegyzek-leiras-20130731.pdf p.1

¹⁴ http://members.iif.hu/ujvary/Drugs/Ujvary2013_C-jegyzek-leiras-20130731.pdf p.2.

3. AZ ÚJ PSZICHOAKTÍV ANYAGOK JELLEMZÉSE

Most, hogy megismertük a kábítószeres és az új pszichoaktív anyagok elterjedésének folyamatát, lássuk mi is pontosan az új pszichoaktív anyag fogalma, milyen kémiai összetétellel bírnak az ilyen anyagok valamint milyen eljárás útján kerül fel egy anyag a C listára.

3.1. Az új pszichoaktív anyag fogalma

A 2005. évi XCV. törvény 1.§ 37. pontja szerint:

„Új pszichoaktív anyag: olyan, a forgalomban újonnan megjelent, gyógyászati felhasználással nem rendelkező anyag vagy vegyületcsoport, amely a központi idegrendszer működésének befolyásolása révén alkalmas a tudatállapot, a viselkedés vagy az érzékelés módosítására, megváltoztatására, és ezért hasonló mértékű fenyegetést jelenthet a közegészségügyre, mint az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékén, az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékén, vagy az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló törvény mellékletében meghatározott pszichotróp anyagok jegyzékén szereplő anyagok, és erre tekintettel azt a Kormány rendeletében ilyen anyaggá minősítette.”¹⁵

Az a bizonyos Kormányrendelet, amelyre a törvény szövege utal a 2012. április 4-től hatályos 66/2012 (IV.2.) Kormányrendelet. A rendelet 1. mellékletének C) jegyzéke (továbbiakban C lista) tartalmazza azokat az anyagokat és vegyület-csoportokat, amelyek jelenleg új pszichoaktív anyagnak minősülnek.

A C listán szereplő összes anyag a felsorolását nem tartom a dolgozat fő feladatának, ezért a kifejtendő részben csak röviden utalok a lista tartalmára, melyet a mellékletek között tekinthetnek meg.

C lista 2. melléklet

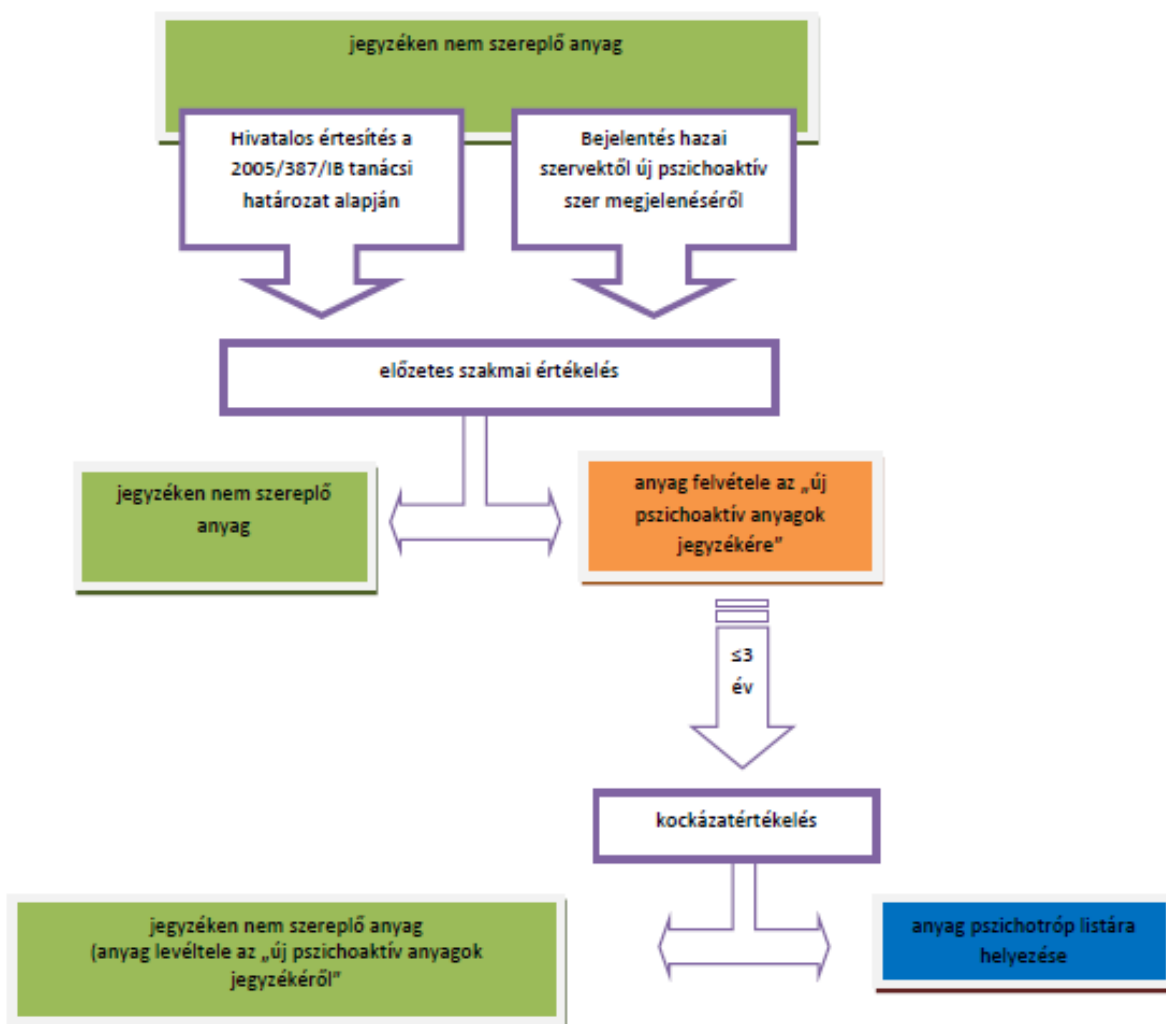
A lista nem csak konkrét szereket, hanem szercsoportokat, vegyületcsoportokat is tartalmaz, valamint az utolsó két pontjában adott szerek izomerjeit és sóit. Ezt nevezzük

¹⁵ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0500095.TV (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

generikus tiltásnak,¹⁶ ami tökéletesen alkalmas arra, hogy az anyagok szerkezetének kismértékű változtatása esetén is, az adott anyag még mindig a listán szereplő szercsoportokhoz, vegyületcsoportokhoz tartozzon és így büntetendő legyen.

3.2. Új pszichoaktív anyaggá nyilvánítás folyamata

Az új pszichoaktív szerek szabályozásának folyamatábrája

17

¹⁶http://www.ma.hu/eletmod.hu/187573/Euforia_a_laborbol_100_eve_vannak_mar_designer_drogok__VIDEO (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

Mint már említettem a folyamatnak a kezdete az, hogy megjelenik egy új szer a piacon, ami a hatóságokhoz is eljut. Erről a szerről a vegyészszakértő egyértelműen meg tudja állapítani, hogy összetétele megfelel-e a C jegyzéken található valamely vegyület egyikének. Ha megfelel, akkor megkezdődhet a jogi eljárás. Ha nem felel meg, tehát az anyag teljesen új, akkor megfontolandó a kábítószeres, pszichotróp anyagok listájára való felvétele, amit az új pszichoaktív anyagok közé való felvétele előz meg. A Kormányrendelet a C) jegyzékre vételhez szükséges szakmai értékelést az Országos Addiktológia Centrumra (OAC) bízta. Az OAC a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet, a rendőrség és a Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság előzetes megkeresését követően kezdeményezheti a Nemzeti Erőforrás Miniszternél egy ilyen új anyag jegyzékre vételét. A C jegyzék sajtosága, hogy egy ún. ideiglenes lista, hiszen egy-egy vegyület csak meghatározott ideig marad a jegyzéken. A Gyógyszerszörvény meghatározza, hogy az új pszichoaktív anyagnak minősített vegyületekről kockázateértékelést kell végezni. Ezt szintén az OAC végzi, majd kezdeményezheti a Nemzeti Erőforrás Miniszternél az anyag C jegyzékről való törlését vagy felvételét a kábítószeres, pszichotróp anyagok listájára.¹⁸

¹⁷http://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&cad=rja&ved=0CC0QFjAA&url=http%3A%2F%2Fdrogfokuszpont.hu%2Fwp-content%2Fuploads%2Fszabalyozas_NPS_HU.pdf&ei=n0llUszpF8vAswbe2YHYAg&usg=AFQjCNGEbGP5Kb1hNwri2VThTyBe3AqGIw&bvm=bv.54934254,d.Yms p.2. (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

¹⁸ http://members.iif.hu/ujvary/Drugs/Ujvary2013_C-jegyzek-leiras-20130731.pdf p.24.

4. KÁBÍTÓSZEREK JELLEMZÉSE

Most, hogy megismertük a C listán szereplő anyagokat, valamint a listára kerülésük folyamatát, lássuk mi a helyzet a kábítószerekkel és a pszichotróp anyagokkal.

4.1. Kábítószer fogalma

A jogi meghatározás előtt először egy tágabb, hétköznapiabb fogalmat mutatok be, amely talán közelebb áll a „civil szférához”, mindenki számára érthetőbb: a kábítószer bármely olyan anyag, mely a szervezetbe kerülve megváltoztatja a hangulatot, az érzékelés minőségét vagy az agy működését.¹⁹ Ez az igen tág fogalom magában foglalja a legújabb szereket is, ugyanakkor beletartoznak a fogalomba a leghétköznapiabb „kábítószer”, tehát a kávé, az alkohol vagy akár a cigaretta is, hiszen élettani hatásuk megfelel a leírtaknak. Azt mindenki beláthatja, hogy ezzel a fogalommal nem lehet egy ilyen nagymértékű társadalmi problémát keretek közé szorítani, ezért szükség van egy precíz jogi megfogalmazásra.

A Büntetőtörvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459.§ 18. pontja a következőképpen határozza meg a kábítószer fogalmát:

a) az 1988. évi 17. törvényerejű rendelettel kihirdetett, az Egységes Kábítószer Egyezmény módosításáról és kiegészítéséről szóló, Genfben, 1972. március 25-én kelt Jegyzőkönyvvel módosított és kiegészített, az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott anyag,

b) az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott veszélyes pszichotróp anyag és

c) az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló törvény mellékletében meghatározott pszichotróp anyag.

A Btk. nem tesz különbséget a kábítószer között előállítási mód szerint, tehát a büntetendőség szempontjából lényegtelen, hogy a szer természetes eredetű vagy szintetikus

¹⁹ DR.BOZZAY Krisztina:A kábítószer-fogyasztás hatása, veszélyei, tünetei és a sürgősségi helyzetek. In: JÁVOR Éva (szerk.) : Drogcsapda. Paginarum Kiadó,2001. p.120.

úton állították elő. Büntetőjogi aspektusból a pszichotróp anyagok és kábítószer között sincs különbség, tehát ugyanúgy minősül a cselekmény, ha annak jogi tárgya kábítószer vagy pszichotróp anyag.²⁰

A fent felsorolt egyezményekben olvasható felsorolás összhangban áll a Kormányrendelet A és B jegyzékének felsorolásával.

4.2. Kábítószeres csoportosítása

Két fő szempont szerinti csoportosítást említ meg, amik témámmal összefüggésben relevánsak:

1.) fogyasztási módok szerinti csoportosítás

- A legelterjedtebb és legveszélytelenebb fogyasztási mód az, ha (általában) cigaretta formájában elszívják. Így fogyasztják például a marihuánát, a hasist, a mescalint, a cracket.
- Szintén az egyszerűbb módszerek közé tartozik a felszippantás, így juttathatják szervezetükbe a kokaint és a heroint valamint az ópiumot oly módon, hogy a füstjét szívják be.
- Vannak olyan szerek, melyek inhalálva fejtik ki hatásukat, ilyen a hasisolaj valamint a crack és a heroin is „fogyasztható” ily módon.
- Tabletta formában elérhető az LSD, az amfetaminok és metadon is.
- Végül, de nem utolsó sorban a legnagyobb kockázattal járó fogyasztási mód, az injektlás. Így juttatható a szervezetbe a mescalint, a kokaint, az amfetaminok, az ópium, a morfin, a heroin és a metadon. Ez az eljárás nagyon veszélyes, hiszen azzal, hogy a fogyasztók egymás után használják a tűket, nagymértékben kiteszik magukat az AIDS illetve a hepatitis fertőzés veszélyeinek. Ennek megelőzése érdekében egyre több városban működik tűcsere program és helyeznek ki tűcsere automatát, ahol „aprópénzért” kaphatnak a fogyasztók steril fecskendőket és tűt.

Tűcsere automata fényképe 3. melléklet

²⁰ BLASKÓ Béla – MIKÓS Irén – PALLAGI Anikó – POLT Péter – SCHUBAUER László : Büntetőjog különös rész I. : Budapest: Rejtjel Kiadó, 2013. p.83.

2.) az emberi szervezetre gyakorolt hatás szerinti csoportosítás.

- **ÓPIÁTOK:** A mák alkaloidái és azok származékai tartoznak ide.²¹ Depresszív hatású, fájdalomcsillapító anyagok, melyek a központi idegrendszerre fejtik ki hatásukat.

Ide tartozik: - ópium

- heroin
- morfium
- kodein

Az ópium a mák tejnedve, melyet a még éretlen mákfejek megkarcolásával nyernek, majd ez a folyadék idővel megbarnul és megszárad.²²

Megkarcolt mákfejek 4. melléklet

Az ópium hatóanyaga a morfin, ebből számtalan szintetikus, vagy félszintetikus kábítószer tudnak előállítani, ilyen például a heroin is. Az ide tartozó szereket szinte bárhol lehet használni, felszippanthatják, lenyelhetik, injekciózhatják.

A heroint jellemzően „szúrják” vagy elpárologtatva juttatják a légutakba.

Heroin elpárologtatása 5. melléklet

Hatásuk: csökkentik a nyugtalanságot, oldják a feszültséget, eufóriát okoznak, lassítják a légzést, ellazítják az izmokat.

- **STIMULÁNSOK:** élénkítő szerek, szintén a központi idegrendszerre hatnak. Növelik a pszichés és fizikai teljesítőképességet.

Ide tartozik: - kokain

- amfetamin származékok (ecstasy, speed)

A kokaint a Dél-Amerikában honos kokacserje leveléből állítják elő. Leggyakrabban porként felszívják, de fogyasztható teaként vagy pasztaként is, illetve dohányként elszívva vagy akár befecskendezve is. Oldja a gátlásokat, kifejezetten jó kapcsolatteremtő képességet okoz, csökkenti a fáradtságigényt, mondhatni megszünteti az alvásigényt.

²¹ DR.BOZZAY Krisztina: A kábítószer-fogyasztás hatása, veszélyei, tünetei és a sürgősségi helyzetek. In: JÁVOR Éva (szerk.) : Drogcsapda. Paginarum Kiadó, 2001 p.123.

²² VEÉR András – NÁDORI Gergely – ERŐSS László : Alternatív drogstratégia. 2. bőv. kiad. Budapest : Animula Kiadó [s.a.] p.36-37.

Kokain fogyasztásának módja 6. melléklet

Az amfetaminszármazékok élénkítő szerként illetve depresszióellenes gyógyszerként voltak használatosak a gyógyászat terén, ezen jellemzőik kábítószerként is megmaradtak: fokozzák a fizikai és mentális teljesítőképességet, álmatlanságot okoznak, hosszú távú használat esetén paranoid hajlamokat alakítanak ki.

Az ecstasyt többnyire tabletták formájában fogyasztják, a tabletták felületén mosolygó arc, mesefigurák, korona, állatszimbólumok vannak.

Ecstasy tabletták 7. melléklet

- **DEPRESSZÁNSOK:** Az előző csoporttal ellentétben ezek a szerek a központi idegrendszer működését gátolják, a pszichés és fizikai teljesítőképességet mérséklék.

Ide tartozik: az alkohol, a nyugtatók és a szorongáscsökkentők.

- **HALLUCINOGÉNEK:** Ezen szerek gyógyászati felhasználása érdekében számos kísérlet indult, de a gyors betiltás miatt csak találgatni tudunk, hogy segített volna-e pszichiátriai elemzésekben, pszichoterápiákban.²³ Lényeges különbség a többi szerhez képest, hogy ezek az anyagok átmeneti pszichózist váltanak ki, tehát használatuk nem eredményez testi függőséget.

Ide tartozik: - Peyotl

- Psilocybe
- Phencyclidin
- LSD

Közös az idetartozó anyagokban, hogy hallucinációkat, érzékesalódásokat okoznak. Közülük csak a legismertebbet az LSD-t szeretném részletesebben bemutatni. Az LSD gyakran több veszélyt okoz, mint más kábítószer, mert olyan hallucinációk és illúziók követik fogyasztását, amelyek számtalan esetben megakadályozhatatlan önvesztést okoznak, a szer hatása alatt a személy nem ura többé saját szervezetének (repülési kényszer,

²³ VEÉR András – NÁDORI Gergely – ERŐSS László : Alternatív drogstratégia. 2. bőv. kiad. Budapest : Animula Kiadó [s.a.] p.33.

öngyilkossági hajlam). ²⁴ Leggyakoribb formája a bélyeg, mely könnyen tárolható, szállítható, eladható és ami a fogyasztók számára a legfontosabb, gyorsan felszívódik. A szer által okozott kábulat akár 6-8 óráig is eltarthat, a „kirándulást” fáradtság, nyugtalanság kíséri, mint a szer utóhatása.

LSD bélyeg 8. melléklet

- **KANNABISZ-SZÁRMAZÉKOK:** Az indiai kender (*cannabis sativa*) hatóanyaga a THC vagyis a terta-hydro-cannabiol nevű vegyület. ²⁵ Fontos megjegyezni, mert kutatásom alatt sokszor találkoztam ezzel a félreértéssel: a vadkender és az indiai kender nem ugyanaz a növény, a vadkendernek nincs THC tartalma!

Ide tartozik: - marihuána

- hasis

A növény leveleinek és virágzatának szárított keverékét nevezzük marihuánának, aminek a hasishoz képest alacsony a THC tartalma. A marihuánát leggyakrabban cigarettába tekerik és úgy szívják el. A hasis THC sűrítmény (gyanta), ami sokkal nagyobb százalékban tartalmaz THC-t.

Marihuánás cigaretta 9. melléklet

Hatásuk: növeli a szívritmust, csökkenti az étvágyat, megzavarja a reagálási és koordinációs képességet, csökkenti a rövidtávú memóriát, víziókat okoz, befolyásolja a döntési képességet.

²⁴ RITTER Ildikó (szerk): Tanulmányok a kábítószer problémáról : Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola 2001. p.26-27.

²⁵ DR.BOZZAY Krisztina: A kábítószer-fogyasztás hatása, veszélyei, tünetei és a sürgősségi helyzetek. In: JÁVOR Éva (szerk.) : Drogcsapda. Paginarum Kiadó,2001 p.123.

5. AZ ÚJ PSZICHOAKTÍV ANYAGOK ÉS A KÁBÍTÓSZEREK HATÁSÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

5.1. Rövid távú hatásuk

Az előzőekben felvázolt csoportosítást alapul véve párhuzamot tudunk vonni az új pszichoaktív anyagok és a hagyományos kábítószeres emberekre gyakorolt hatása között. Az új szereket azért hozzák létre, mert igyekeznek ugyanolyan hatást elérni, mint a kábítószeresekkel úgy, hogy a szer ne legyen büntetendő. A korábbiakban már áttekintettük, hogy milyen eljárás során kerül fel egy új anyag a C listára. A jelenlegi teljesen új anyagokról még nincs tudomása a hatóságoknak, ezért a szerek közötti különbségeket csak „régi”, már a listán lévő anyagok tekintetében tudom bemutatni. Azokra a szerekre fektetem a hangsúlyt, amelyek (többnyire a veszélyességük miatt) a legtöbbször jelentek meg a médiában, ezek pedig a következők: **mefedron, MDPV, serotoni**.

A mefedron egy szintetikus stimuláns, ami az ópiátokkal mutat hasonlóságot. A szer 2009-ben a negyedik legnépszerűbb utcai kábítószer volt Angliában, a marihuána, a kokain és az ecstasy mögött.²⁶ Hazánkban 2010 tavaszán hódított, Kati szleng néven vált ismertté. Kapszulaként, porként és kristályként is megtalálható volt, orron keresztül, lenyelve vagy akár intravénásan is a szervezetbe lehetett juttatni. Általában az használta intravénásan, aki korábban is „lőtte” magát valamilyen más szerrel. Legtöbbször interneten keresztül árusították, fürdősóként vagy növénytápszerként. Az ilyen módon terjesztett „csomagokon” többnyire szerepelt az a figyelmeztetés, hogy emberi fogyasztásra nem alkalmas.

Mefedron csomagolása 10. melléklet

Hatása 30-40 percig tart, az ópiátok csoportjába tartozó heroinnal mutat rokonságot: boldogságot, szeretetet, megnyugvást okoz, elmúlásával viszont gyakran agressziót. Miközben egy gramm heroin ára 5-12000 Ft között mozog, addig a mefedroné 2-3000 Ft.²⁷ Olcsóságának és az interneten történő könnyű beszerezhetőségének köszönhetően nagyon gyorsan terjedt, hiszen ki az, aki többszörös áron heroint vásárolna, amikor van egy

²⁶ http://index.indavideo.hu/video/A_kati_lehet_hogy_a_legveszelyesebb_drog_lehet_hogy_artalmatlan?s=0 (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

²⁷ http://index.hu/belfold/2011/02/22/robbanas_volt_az_uj_pszichoaktiv_szerek_piacan/# (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

szer ugyanolyan hatásokkal, de lényegesen olcsóbban, és ami a legfontosabb, hogy akkor még legálisan. A mefedron viszont nem sokáig élvezhette a legális szerek népszerűségét, hiszen 2011- januárjától tiltólistára került.

Miután betiltották a mefedront nem sokáig kellett várni egy új szer megjelenéséig, ez volt az MDPV, egy erős pszichoaktív stimuláns.²⁸ Ez egy sokkal agresszívabb szer, mint a mefedron, még napokkal a használat után is éreztetheti hatását. Nyugtalanyságot, paranoiát, hallucinációkat, álmatlanságot, magas vérnyomást, illetve mellkasi fájdalmat okoz.²⁹ Hatása a stimulánsok csoportjába tartozó amfetaminhoz és kokainhoz hasonló. Az MDPV rövid időn belül legalább akkora népszerűségnek örvendhetett, mint a mefedron. Egy gramm MDPV már 1000 Ft-tól kapható, ami 4-5 szúrással elég. A majdnem ugyanilyen tüneteket okozó kokain grammja 10-15000 Ft, az amfetamin származékok, tehát a speed 3-4000 Ft/ gramm, az ecstasy tableta 1000-1500 Ft darabonként. Sokáig ez a szer sem hódíthatott a legális piacon, hiszen 2012. január 1-től, a mefedronhoz hasonlóan tiltólistára került.

Hazánkban a legtöbb halált okozó új szer a serotoni, ami idén nyáron került reflektorfénybe, mivel öt halálessettel hozható összefüggésbe. Ez a vegyület teljesen ismeretlen volt 2012 novemberéig, amíg holland vámosok fel nem fedezték egy importcsomagban.³⁰ A szer egy szintetikus stimuláns, amit nagyon könnyű túladagolni, ezért különösen veszélyes. A szer hatása legfőképp a metamfetaminhoz és a kokainhoz hasonlít, de azokénál lassabban múlik, mellékhatásai között szerepel a pupillatágulás, hányinger, izzadás, az állkapocs kontrollálatlan rángatózása, testhőmérséklet vészes emelkedése, ami akár halálos belső vérzést is okozhat. A szer június 9-én és 12-én követelt halálos áldozatot, majd július 6-án felvették a C listára, azonban július 31-ig a halálesetek száma ötre emelkedett, továbbá a rendőrség június 12.-én estig további tizenkét személyt azonosított, akik az áldozatokkal hasonló tünetekkel kerültek kórházba. Fontos tudni, hogy a veszélyeket gyakran nem maga a szer okozza, hanem a mellékhatásai, illetve ezek figyelmen kívül hagyása. Mint említettem a szer fogyasztása magas testhőmérsékletet és izzadást okoz, ennek során a test sok nedvességet veszít, amit pótolni kell. Ha valaki ezt nem veszi figyelembe, akkor kiszáradás veszélye

²⁸ <http://www.origo.hu/egeszseg/20120228-tomeges-kabitoszervaltas-az-intravenasoknal-heroin-mdpv.html> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

²⁹ http://www.kamaszpanasz.hu/hirek/drog_cigi_alkohol/2914/furdoso-drog (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

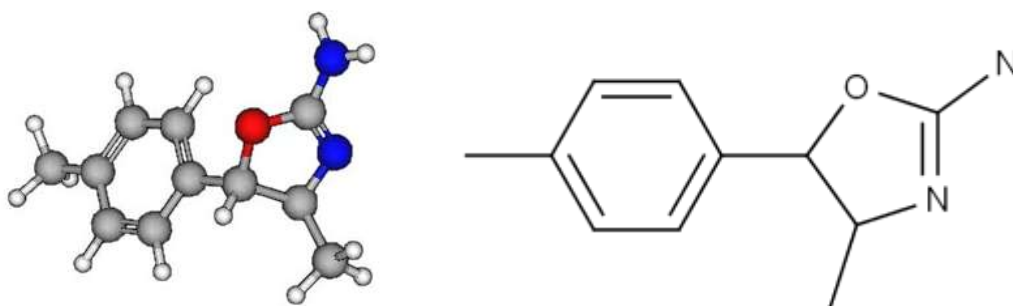
³⁰ http://index.hu/tudomany/2013/08/11/boldogan_eltek_mig_bele_nem_haltak/# (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

fenyegetheti. Növeli a kockázatot, ha a szert alkohollal együtt fogyasztják, hiszen az alkohol is dehidratálja a szervezetet.

Érdekességgként jegyzem meg, hogy ennek a szernek a kémiai rokona és így elődje az 1960-as évek elején fogyasztószerként kifejlesztett aminorex volt, ám ezt a szert a mellékhatásai miatt kivonták a forgalomból, majd nem sokkal később megjelent a drogpiacra.³¹

Serotoni tabletta formájában 11. melléklet

A serotoni molekuláris szerkezete:

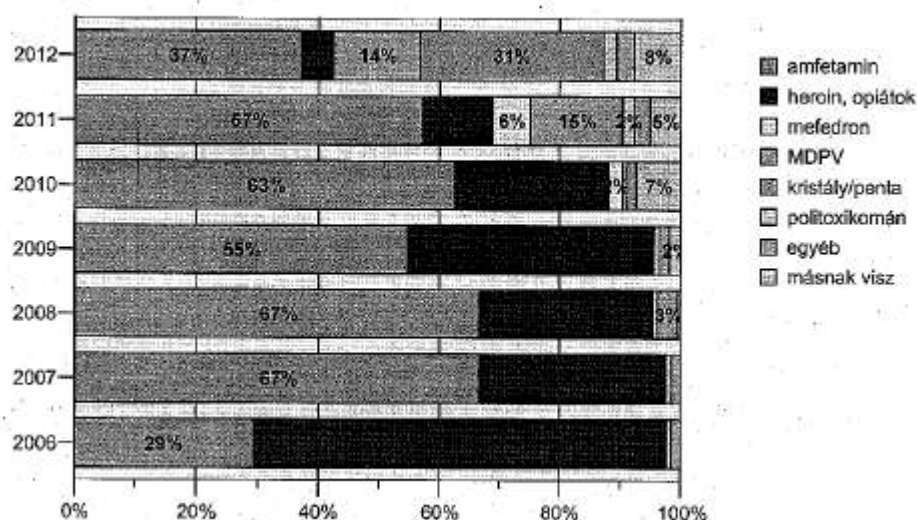
32

Jól látható tehát, hogy az új pszichoaktív anyagok hatása nagyon hasonlít az egyes kábítószeres hatásokhoz. Emellett olcsóságuk és könnyű beszerezhetőségük is hozzájárul ahhoz, hogy a fogyasztók szert váltsanak. A Kék Pont Kontakt Program (tűcsere program) pontos nyilvántartást vezet arról, hogy a programban részt vevők mely szereket használják elsősorban. A Drogkonzultációs Központ és Drogambulancia Alapítvány 2012. évi szakmai beszámolójában található diagramok jól mutatják, az új pszichoaktív szerek térnyerését.

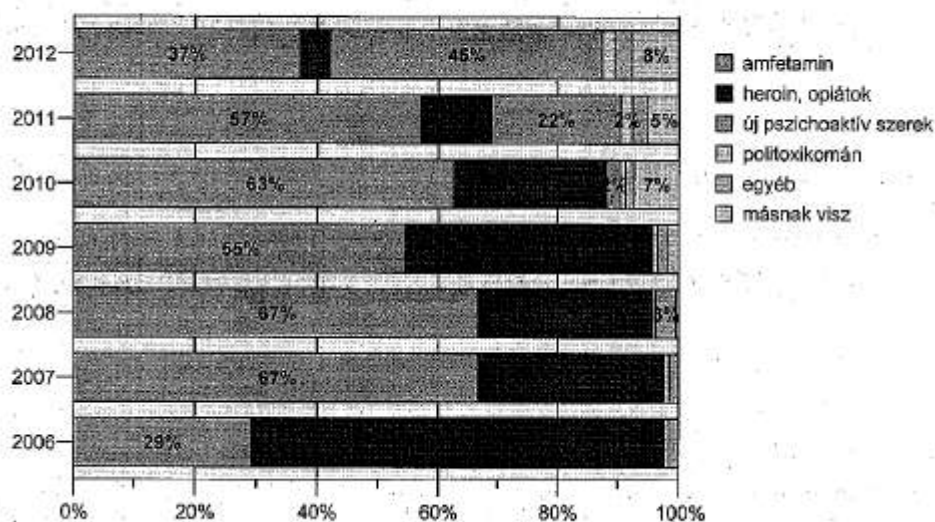
³¹ http://www.hazipatika.com/psziche/drog_abc/cikkek/konnyu_drogok/serotoni/20130821140605 (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

³² <http://serotoni.info/> (utolsó megtekintés: 2013.10.23. 18:45)

Elsődlegesen injektált szer a regisztráció éve szerinti bontásban

Az új pszichoaktív szerek térnyerése
– elsődlegesen injektált szer a regisztráció éve szerinti bontásban –

33

A diagramok alapján megállapítható, hogy az amfetamin, a heroin és egyéb ópiátok használata az elmúlt években jelentősen visszaszorult, helyüket a hasonló hatású, olcsóbb, könnyebben beszerezhető új pszichoaktív anyagok vették át.

³³<http://www.kekpoint.hu/assets/documents/content/2013-09-19-044744>

kekpoint_beszamolo_jozsefvaros%20_2012.pdf (letöltés ideje: 2013.11.05.)

5.2. Függőség

A kábítószeres és az új pszichoaktív anyagok nemcsak rövidtávú hatásaikban hasonlóak. Minden ilyen anyagra jellemző, hogy függőséget okoz, a különbség csak az, hogy míg a hagyományos szerek tekintetében ismerjük a függőség következményeit, addig az új anyagokról ilyen információval nem rendelkezünk. Fontos tudni – ezért az alábbiakban kifejtem - hogy a függőség mit is jelent pontosan és milyen típusai vannak:

A függőség, más néven addikció olyan leküzdhetetlen vágyat jelent a szer használata és megszerzése iránt, amely nagyon gyakran sajátos életforma kialakulásával jár illetve gyakori velejárója a visszaesés. A fogalomnak tehát két nagyon fontos összetevője van: a sajátos életforma és a visszaesés. A sajátos életforma kialakulása sok tényezőben mutatkozhat meg: ide tartozik az, hogy eltávolodik a családtól, barátoktól és ezzel egyidejűleg belekerülhet egy olyan társaságba, amely tovább mélyíti a függőségét. Természetesen eme sajátos életforma velejárója lehet a bűnözés is, gondoljunk itt olyan bűncselekményekre, amelyeket azért követnek el, hogy legyen pénzük anyagra, például kisebb értékű lopások, rablások, kocsik feltörések. A fogalom másik döntő tényezője: a visszaesés. Nagyon gyakori, hogy bármilyen kábítószer-függőséget gyógyító kezelésen vesz részt a fogyasztó, a kezelés után ugyanúgy használni fogja a szert, mint azelőtt. Ez nem a fogyasztó fegyelmezetlenségét jelenti, sőt nem is azt, hogy a gyógyító kezelést végző szakemberek nem jól végezték a munkájukat, „egyszerűen” csak a függőség egyik jellegzetességéről van szó.

A függőségnek két fajtáját különböztetjük meg:

- Pszichés függőség: a függőséget alapvetően a szer által kiváltott jó közérzet iránti vágyakozás határozza meg, ez készteti a fogyasztót újabb és újabb adag elfogyasztására.
- Testi függőség: ezen belül elkülöníthetünk két összetevőt, amely alapvetően meghatározza a testi függőséget:
 - Tolerancia: azt jelenti, hogy az idő elteltével ugyanabból a szerből egyre nagyobb adagra van szükség az ugyanolyan hatás elérése érdekében. Ennek alapja a szer lebontásának gyorsulása.

- Megvonás: a függőség kialakulása után, a szer elhagyásakor jelentkező, az adott szerre jellemző kórkép. Általában ezeknek a tüneteknek a megjelenése vezethet a visszaeséshez, hiszen a fogyasztó minél hamarabb meg akar szabadulni ettől az állapottól, ezért folyamodik újra a fogyasztáshoz.³⁴

Ezzel a fogalommal kapcsolatban meg kell említenünk:

- a dependencia szintet, amely a drognak a szérumban mérhető szintje, ami megszünteti a fájdalmat
- a tolerancia szintet, ami a drognak az a szintje, ahol megjelenik az eufória.³⁵

Mint azt láthattuk, az újonnan megjelenő szerek mindegyike egy vagy több hagyományos kábítószer hatását „utánozza le”, de az ismert szerekénél jóval olcsóbbak és könnyebben megszerezhetőek, hiszen interneten keresztül, anonim módon bárki rendelhet belőlük. Legnagyobb előnyük a hagyományos kábítószerekkel szemben, hogy legálisak, legalábbis egy ideig, aztán felkerülnek a C listára és a hatóságok megnyugodnak, mivel egy újabb szert „kivontak a forgalomból”. A „vegyészek” pedig illegális droglaborban készítenek egy új szert, ami szintén olcsó, könnyen beszerezhető és a folyamat kezdődik előlről. Ennek az egész körforgásnak rengeteg veszélye van: az új szerekről senki nem tud semmit, mivel tudományosan nincsenek kivizsgálva. Senki nem tudja mennyi a hatásos és mennyi a halálos adag, mi pontosan a hatóanyagtartalma és milyen következményei vannak a hosszú távú fogyasztásnak. A megfelelő informálás hiánya pedig, mint azt láthattuk emberi életet követelhet. A fogyasztóknak senki nem tud tudományos felvilágosítást adni a szerek kockázatairól, hiszen a tudomány és a törvény a fogyasztók mögött jár egy lépéssel. A tiltólista csak reagálni tud a vegyületek megjelenésére, megelőzésre nem alkalmas.

³⁴ DR. BOZZAY Krisztina: A kábítószer-fogyasztás hatása, veszélyei, tünetei és a sürgősségi helyzetek. In: JÁVOR Éva (szerk.): Drogcsapda. Paginarum Kiadó, 2001. p.123.

³⁵ DR. SOMOGYI Gábor – DR. BOZZAY Krisztina – KORMOS János – DR. PELLE Andrea: Drogokról tudni lehet, érdemes, kell. Budapest : Drog Stop Budapest Egyesület 2000. p.29.

6. AZ ÚJ PSZICHOAKTÍV ANYAGGAL VISSZAÉLÉS ÉS A KÁBÍTÓSZEREKKEL KAPCSOLATOS TÖRVÉNYI TÉNYÁLLÁSOK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Ebben a fejezetben azt szeretném bemutatni, hogy melyek azok a különbségek a magyar Büntető törvénykönyvben a 2013. évi C. törvényben (továbbiakban: Btk.) szereplő tényállások között, amik hozzájárulnak az új pszichoaktív anyagok terjedéséhez. Emellett röviden szeretném bemutatni az összehasonlítás végett, a már korábban említett és ideálisnak tartott németországi szabályozást is. Az összehasonlítás alapját a kábítószer-kereskedelem (Btk.176-177.§), kábítószer birtoklás (Btk.178-179-180.§), kábítószer-készítésének elősegítése (Btk.182.§) illetve új pszichoaktív anyaggal visszaélés (Btk.184.§) törvényi tényállásai adják.

Mielőtt azonban belevágnék a tényállások elemzésébe, fontosnak tartom a jogi szakkifejezések rövid magyarázatát, hiszen ezek nem mindenki számára egyértelműek.

- A jogi tárgy: az a társadalmi viszonyokban kifejezésre jutó érdek vagy érték, amelyet a bűncselekmény sért vagy veszélyeztet³⁶
- Az elkövetési tárgy: olyan fizikai értelemben vett dolog, amire vagy akire nézve a bűncselekmény elkövetője az elkövetési magatartást megvalósítja³⁷
- Alany: a bűncselekmény elkövetője. Az általános alanyisági feltételeknek minden esetben megállapíthatónak kell lenniük:
 - elkövetéskor 14. életév betöltése
 - legalább korlátozott beszámítási képesség
 - természetes személy tehát élő ember legyen

A speciális alanyiság esetében ezen feltételeken kívül plusz feltételeknek is meg kell valósulniuk.³⁸

³⁶ BLASKÓ Béla : Magyar büntetőjog általános rész. Negyedik, átdolgozott kiadás. Budapest – Debrecen : Rejtjel Kiadó, 2010. p.155.

³⁷ BLASKÓ Béla : Magyar büntetőjog általános rész. Negyedik, átdolgozott kiadás. Budapest – Debrecen : Rejtjel Kiadó, 2010. p.156.

- Elkövetési magatartás: olyan emberi cselekvés vagy mulasztás, amely kimeríti a törvényi tényállást³⁹

6.1. Hasonlóságok

A fent említett tényállások mindegyikének **jogi tárgya** a kábítószeres egészség szempontjából káros, társadalom szempontjából nem kívánatos magatartásainak kiküszöböléséhez fűződő társadalmi érdek.⁴⁰ Tehát a törvényi tényállásokkal a törvényalkotó magát a fogyasztót próbálja védeni attól, hogy saját maga egészségét károsítsa. Emellett a társadalmat kívánná megóvni azoktól a nem kívánatos magatartásoktól, amelyeket a fogyasztók tanúsítanak. Ebből a szempontból tehát lényegtelen, hogy kábítószerrel vagy pszichoaktív anyagról beszélünk, hiszen mindkettőnek van egészségkárosító hatása illetve mindkettőhöz kapcsolódnak olyan magatartások, amelyeket a társadalom elítél.

A kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklás alapeseteiben, illetve a másik két említett tényállás esetén az **alany** bárki lehet, aki megfelel az általános alannyá válás feltételeinek. Nyomatékosítom, hogy az első két delictum esetében csak az alapeseti tényállás tartozik ide, a minősített eset tekintetében speciális alanyisági feltételek szükségesek, melyeket az eltérések között fogok kielemezni.

Az **elkövetési magatartások** tekintetében a könnyebb átláthatóság érdekében célravezetőbbnek látom, ha előbb tényállásonként felsorolom a magatartásokat, majd csak ezután fejtem ki, hogy pontosan mit takarnak ezek.

- Kábítószer-kereskedelem: Btk.: 176.§ (1) Aki kábítószerrel kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntetett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

³⁸ BLASKÓ Béla : Magyar büntetőjog általános rész. Negyedik, átdolgozott kiadás. Budapest – Debrecen : Rejtjel Kiadó, 2010. p.169-170.

³⁹ BLASKÓ Béla : Magyar büntetőjog általános rész. Negyedik, átdolgozott kiadás. Budapest – Debrecen : Rejtjel Kiadó, 2010. p.157-159.

⁴⁰ BLASKÓ Béla – MIKÓS Irén – PALLAGI Anikó – POLT Péter – SCHUBAUER László : Büntetőjog különös rész I. : Budapest: Rejtjel Kiadó, 2013. p.82.

- Kábítószer birtoklás: Btk.: 178.§ (1) Aki kábítószer termesz, előállít, megszerez, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
Ezen tényállás külön bekezdésben nevesíti a fogyasztást, mint elkövetési magatartást: Btk.: 178.§ (6) Aki kábítószer fogyaszt, illetve csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából megszerez vagy tart, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- Kábítószer készítésének elősegítése: Btk.: 182.§ (1) Aki kábítószer termeszése vagy előállítása céljából ehhez szükséges anyagot, berendezést vagy felszerelést
 - a) készít, megszerez, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, átad,
 - b) forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,
 ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.
- Új pszichoaktív anyaggal visszaélés: Btk.: 184.§ (1) Aki új pszichoaktív anyagot
 - a) az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,
 - b) előállít, kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,
 büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Most, hogy áttekintettük mely magatartásokat büntet a törvény, lássuk, hogy mit is jelentenek ezek a kifejezések:

- kínál: minden olyan magatartás ide tartozik, melynek során másnak felhívják a figyelmét a kábítószer fogyasztásra. A felhívásnak eredménytelennek kell lennie, ellenkező esetben az elkövető átadásért vagy forgalomba hozatalért felelne.
- átad: ingyenesen vagy visszterhesen a kábítószer más (egy meghatározott személy) részére birtokba adja.
- forgalomba hoz: a magatartás lényegében ugyanaz, mint az átadásnál, azzal a különbséggel, hogy itt nem csupán egy személynek történik az átadás, hanem több, nem szükségképpen meghatározható személy részére történik a hozzáférhetővé tétel.

- kereskedik: a kábítószer folyamatos jellegű vétele, eladása⁴¹
- előállít: a természetesen kívül minden olyan magatartás ide tartozik, amely során kábítószer keletkezik.
- az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít: ezek tekinthetők fogyasztói jellegű magatartásoknak, de esetenként forgalmazói-terjesztői magatartásnak is.⁴²

Mint azt láthatjuk a fent felsorolt és kielemezett magatartások mindegyike szerepel a kábítószerekkel kapcsolatos tényállások valamelyikében és az új pszichoaktív anyaggal való visszaélés tényállásában is. Azok a magatartások, amik a fenti felsorolásból kimaradtak, tehát a megszerzés, tartás, fogyasztás, csak a kábítószer birtoklás tényállásában szerepelnek. Ennek kifejtésére ebből kifolyólag az eltérések esetén kerül majd sor.

6.2. Eltérések

A vizsgált tényállások **elkövetési tárgya** kézen fekvő, hogy különbözik, hiszen a kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklás esetében maga a kábítószer. Kábítószer készítésének elősegítése esetén az előállításhoz és termesztéshez szükséges bármilyen anyag, felszerelés vagy berendezés lehet. Az új pszichoaktív anyaggal való visszaélés tényállásának elkövetési tárgya természetesen az új pszichoaktív anyag.

Az **alany** tekintetében külön kell vizsgálnunk az alapesetet illetve a minősített esetet. Az alapesetben, mint már említettem az általános alanyisági feltételeknek kell megfelelni. A kábítószer-kereskedelem és a kábítószer birtoklás esetében a törvényalkotó minősített esetben magasabb büntetési tételt határoz meg, a bűncselekmények társadalomra való fokozott veszélyessége miatt.

- Kábítószer kereskedelem minősített esete: Btk.: 177.§ (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek kábítószerrel kínál, átad,

⁴¹ BLASKÓ Béla – MIKÓS Irén – PALLAGI Anikó – POLT Péter – SCHUBAUER László : Büntetőjog különös rész I. : Budapest: Rejtjel Kiadó, 2013. p.84-85.

⁴² BLASKÓ Béla – MIKÓS Irén – PALLAGI Anikó – POLT Péter – SCHUBAUER László : Büntetőjog különös rész I. : Budapest: Rejtjel Kiadó, 2013. p.90-91.

b) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával kábítószer forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

c) oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében kábítószer

ca) kínál, átad,

cb) forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) jelentős mennyiségű kábítószerre,

b) bűnszövetségben,

c) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva követik el.

- Kábítószer birtoklás minősített este: Btk.: 179.§ (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával vagy

b) oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében

kábítószer termeszt, előállít, megszerez vagy tart, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával kábítószer az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít.

(3) A büntetés

a) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

aa) bűnszövetségben,

ab) üzletszerűen,

ac) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva,

b) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha jelentős mennyiségű kábítószerre,

c) öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha különösen jelentős mennyiségű kábítószerre

követik el a bűncselekményt.

A fokozott társadalomra veszélyesség egy részről abban mutatkozik meg, hogy a 18. életévét betöltött személy 18. életévét be nem töltött személyt felhasználva vagy olyan helyen követi el a bűncselekményt, ahol ilyen személyek azt láthatják (pl.: iskola). Tehát az általános alanyisági feltételeken túl az elkövetőnek meg kell felelni egy speciális alanyisági feltételnek is, mégpedig annak, hogy 18. életévét betöltött személy legyen.

Másrészről a tényállás említ más speciális feltételeket is, amelyek bekövetkezése esetén a bűncselekmény súlyosabban minősül. Ezeknek a feltételeknek a kifejtése a Btk. értelmező rendelkezései között megtalálhatók (459.§), dolgozatomban ezek részletes ismertetésével nem foglalkoznék, hiszen témám szempontjából irrelevánsak.

Mint már említettem, három olyan **elkövetési magatartás** van, ami a kábítószer birtoklás törvényi tényállásában szerepel, de az új pszichoaktív anyaggal visszaélés tényállásában nem. Ezek a következők:

- megszerez: ingyenes vagy visszerthes birtokba vételt jelent. A bűncselekmény befejezetté válik a rendelkezési jog megváltozásával, nem szükséges a megszerzett szert azonnal elfogyasztani.
- tart: közvetlen birtoklást jelent. Ebbe beletartozik a termesztés, előállítás, megszerzés is. Fontos megemlíteni, hogy ez egy állapot bűncselekmény, amelynek fontos szerepe van az elévülés kérdésében, hiszen az elévülés addig nem veszi kezdetét, amíg az elkövető a jogellenes állapotot fenntartja.
- fogyaszt: a kábítószer az elkövető saját szervezetébe juttatja. A fogyasztás módszere a tényállás szempontjából közömbös⁴³

Az elkövetési magatartások közötti további különbségekre és ezek gyakorlatban alkalmazható nehézségeire a következő fejezetben térek ki.

A törvényi tényállásokban gyakran merülnek fel olyan kifejezések, amik a kábítószer **mennyiségére** utalnak, ilyen mennyiségre utaló kifejezések azonban az új

⁴³ BLASKÓ Béla – MIKÓS Irén – PALLAGI Anikó – POLT Péter – SCHUBAUER László : Büntetőjog különös rész I. : Budapest: Rejtjel Kiadó, 2013. p.91.

pszichoaktív anyaggal visszaélés tényállásában nem szerepelnek. E hiányosság által okozott problémákat szintén dolgozatomban következő fejezetemben fejtem majd ki.

Lényeges eltérés a tényállások között az, hogy a kábítószer birtoklás illetve a kábítószer készítésének elősegítése esetén tartalmaz a törvény **büntethetőséget megszüntető okot**. Ezek az okok témám szempontjából nem fontosak, ezért a teljesség igénye nélkül csak annyit említek meg, hogy birtoklás esetén ilyen ok a minimum fél éves, folyamatos gyógyító kezelésen való részvétel (természetesen számos törvényi feltétel érvényesülése mellett). Kábítószer készítés elősegítése esetén, ha az elkövető a cselekményt a hatóság tudomására hozza és az összes berendezést átadja, nem büntethető.

6.3. Németországi szabályozás

Németország alapvetően biztonságos országnak minősül. A bűnüldöző szervek munkájának és a bűnmegelőzés hatékonyságának köszönhetően az ország nem tekinthető a bűnözés által fokozottan fertőzöttnek. A bűncselekmények száma inkább csak a nagyobb városokban magas, de itt sem rendkívüli.⁴⁴ Véleményem szerint Németországra, mint fejlett európai államra ebben a tekintetben is példaként lehet tekinteni. A kábítószerekkel kapcsolatos cselekményeket törvényük átfogóan és részletesen szabályozza, mely követendő példát jelenthet országunk számára.

Mint már azt dolgozatomban elején említettem, Németországban külön kábítószer-törvény szabályozza a kábítószerekkel kapcsolatos bűncselekményeket. Tényleges fordításban inkább kábító hatású anyagok törvénye, hiszen nem különböztet meg kábítószer és pszichoaktív anyagot, mindkét anyagra ugyanazon szabályozás vonatkozik, az bírői mérlegelés kérdése, hogy a megszabott keretek között milyen büntetést szab ki. Ez a szabályozás minden magatartást, ami ilyen anyagokkal végezhető engedélyhez köti és öt évig terjedő szabadság vesztéssel vagy pénzbüntetéssel rendeli büntetni, aki:

- Ilyen szert engedély nélkül termeszt, előállít, kereskedik, országba behoz, onnan kivisz, azon átszállít, elad, átad, más módon hozzájut, tart.
- Aki engedély nélkül ilyen szert felír, bead, közvetlen fogyasztásra átad, gyógyszer-tárban, gyógyszer előállító cég nevében átad.

⁴⁴ <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?nemetszag> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

- Aki ilyen szert reklámoz.
- Nem teljes vagy nem helyes adatok megadásával a szer birtokába jut.

Ezen magatartások kísérlete is büntetendő, valamint gondatlan elkövetés esetén egy évig terjedő szabadságvesztés vagy pénzbüntetés szabható ki.

Továbbá a törvény büntetni rendeli még azt, aki másnak lehetőséget ad a megszerzéshez, mást rábír a fogyasztásra, aki ehhez pénzbeli segítséget nyújt. A steril fecskendő eladása nem tartozik e magatartások körébe.

A törvényben találunk minősített esetet is: aki a cselekményt üzletszerűen vagy több ember egészségét veszélyeztetve követi el, nem kaphat egy évig terjedő szabadságvesztésnél kevesebb büntetést.

A német szabályozás is tartalmaz büntethetőséget megszüntető okot: ha csekély mennyiségben, saját felhasználásra előállít, természet, országba behoz, onnan kivisz, azon átszállít, megszerez vagy tart. Ez a törvény nem rendelkezik a mennyiségekről, ezt külön BM-IM rendelet szabályozza.

Ezen rendelkezések akkor is alkalmazandók, ha az elkészített anyagok nem minősülnek kábítószernek, de azokat kábítószerként adják ki, adják át valakinek.

Mint látjuk a német szabályozás struktúrájában teljesen más, mint a magyar. Külön törvény szabályozza ezt a témakört, a Büntetőtörvénykönyvben csak a közlekedési veszélyeztetés körében találkozunk kábítószerre való utalással. Két esetet különböztet meg a törvény:

- öt évig terjedő szabadság vesztéssel büntetendő az, aki ittas vagy bódult állapotban a közlekedés biztonságát olyan mértékben veszélyezteti, hogy mások élete vagy testi épsége közvetlen veszélybe kerül.
- egy évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbüntetéssel büntetendő az, aki ittas vagy bódult állapotban vezet, de ezzel nem okoz életet vagy testi épséget közvetlenül veszélyeztető helyzetet.

Korábban már említettem, hogy nem tesz különbséget a szerek között, általánosságban szabályozza a hozzájuk kapcsolódó magatartásokat. Ezzel eléri azt a célt,

hogy nem állítanak elő újabb és újabb szereket úgy, mint hazánkban, hiszen nincs értelme, mert a felelősségre vonást nem tudják elkerülni. Valamint lényeges különbség, hogy büntetni rendeli a tartást és a megszerzést is, ezzel lényegesen megkönnyíti a felderítést, ami az eredményességi mutatókon meg is látszik.

7. JOGSZABÁLYI ELLENTMONDÁSOK OKOZTA PROBLÉMÁK A GYAKORLATBAN

Dolgozatom előző fejezetében megállapított tényállások közötti különbségek a következők:

- az pszichoaktív anyaggal visszaélés törvényi tényállása nem tartalmazza a fogyasztást, tartást, megszerzést, mint elkövetési magatartást. A fogyasztói oldal dekriminalizálása a szerek rohamos ütemű terjedéséhez vezethet.
- a tényállás nem tartalmaz minősített esetet sem. Ez a kábítószerrel kapcsolatos tényállásokhoz képest aránytalan.
- a törvény nem szabályozza az új pszichoaktív anyagok tekintetében, hogy mennyi a csekély, jelentős, különösen jelentős mennyiség. Ez az előző ponthoz hasonlóan aránytalan, hiszen nincs értékelve a cselekmény fokozott társadalomra veszélyessége.

A jogszabályi eltérések okozta problémák elméleti fejtegetése hiábavaló lenne, ha ezeket nem támasztaná alá a gyakorlati alkalmazás. A gyakorlatban felmerülő nehézségek feltárása érdekében az egy hónapos szakmai gyakorlatom után szeptemberben újabb napot töltöttem a Miskolci Rendőrkapitányság Felderítő Alosztályán, ahol a tényállások közötti különbségek okozta dilemmákra koncentráltam.

Annak érdekében, hogy dolgozatom megírásakor ne csak a saját megfigyeléseimre hagyatkozzak, interjút készítettem a Borsod–Abaúj – Zemplén Megyei Rendőr Főkapitányság Felderítő Osztályának vezetőjével, valamint egy ügyésszel is. A vélemények pontos adatokkal való alátámasztása céljából városi és megyei statisztikákat elemeztem.

Mind az interjúk, mind a statisztikák szempontjából fontosnak tartom megindokolni, hogy miért pont Borsod megye és ezen belül is Miskolc, amivel legfőképpen foglalkozom. Az észak - magyarországi régió városainak bűnügyi helyzetét értékelve arra a következtetésre lehet jutni, hogy B. – A. – Z. megyei városokból kerül ki a legtöbb

bűnelkövető, ezek az értékek az országos érték kétszerese körül mozognak.⁴⁵ Bűncselekmények elkövetése szempontjából a megyeszékhely a legfertőzöttebb. Miskolc, mint az ország egyik legnagyobb és legnépesebb, de gazdaságilag és szociálisan lemaradt városa nagymértékben magán hordozza a városiasodás okozta negatív vonásokat. Több bűncselekmény kategória jellemzően nagyvárosi bűnözési forma, ami szorosan kapcsolódik a városi léthez. Ebben a térségben jellemzőek a vagyon elleni bűncselekmények, személy elleni erőszakos bűncselekmények, a közterületen elkövetett bűncselekmények valamint a kábítószerhez kapcsolódó bűncselekmények. Ez utóbbiban az elmúlt években átrendeződés figyelhető meg. Az elmúlt évek helyzetértékelő jelentéseiben minden alkalommal említést nyertek a heroin terjesztők és fogyasztók, napjainkra ez a kör teljesen visszaszorult, akik korábban ezzel a drogfajtával foglalkoztak, azok nagy része áttért az olcsóbb, könnyebben beszerezhető új szintetikus szerekre. A jelenlegi adatokból arra lehet következtetni, hogy a visszaélés kábítószerrel bűncselekmények száma csökkenni fog, egy részük helyébe az új pszichoaktív anyaggal való visszaélés fog lépni. Mindezeket összegezve kijelenthető, hogy Miskolcon a kábítószer-bűnözés az elmúlt években emelkedett, emiatt veszélyeztetett területnek számít mind a kábítószer fogyasztása, mind a hozzá tartozó kereskedői réteg kialakulása szempontjából.⁴⁶

7.1. Városi felderítőkkal végzett munka

A Miskolci Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Felderítő Alosztályán kilenc fő dolgozik, akiknek fő területük a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények nyomozása. A velük végzett munka során arra figyeltem fel, hogy az ügyek többségében az egyetlen eljárásban résztvevő személy a tanú. Ritkán szerepel az ügyekben gyanúsított. Az ügyiratok tanulmányozása után megállapítottam, hogy ennek oka az, hogy nem büntetendő a tartás és a fogyasztás. Akinél ilyen szert találnak, csak tanú lehet. A tanúvallomások elemzéséből azt a következtetést vontam le, hogy a tanúk nem szolgáltatnak információt a terjesztőkre vonatkozóan. Az alosztályon töltött idő alatt volt szerencsém részt venni (ritkának mondható) gyanúsított kihallgatáson. A kihallgatás során a gyanúsított bevallotta, hogy petrezselyemmel „tuningolja fel” az anyagot, hogy több legyen a súlya és többet „kaszáljon” vele. Ezzel

⁴⁵ PISKÓTI Zsuzsa PhD hallgató : Az észak-magyarországi régió városainak bűnözési helyzete. Miskolci Egyetem, Földrajz Intézet 2011.

⁴⁶ Beszámoló a Miskolci Rendőrkapitányság 2012.évi munkájáról

kapcsolatban megfogalmazódott bennem az a kérdés, hogy vajon a fogyasztóknak állandó terjesztőjük van-e, vagy cserélgetik őket. A nyomozóktól azt a választ kaptam, hogy többnyire ugyanattól a terjesztőtől veszik az anyagot. Ez az oka annak, hogy bármit elhisznek a terjesztőnek, mint a fenti példa mutatja még petrezselyemért is képesek fizetni. Mint említettem a felderítést nehezíti, hogy a tanúk nem „dobják fel” a terjesztőket. Az alosztályon töltött idő alatt sok esetben vettem részt a nyomozók operatív akciókban, melyeken a dekonspiráció veszélye miatt én sajnos nem vehettem részt. Az operatív akciók gyakoriságából azonban levontam azt a következtetést, hogy azokat az információkat, amiket a tanú nem hajlandó elmondani, csak operatív úton tudják beszerezni. A nyomozókkal eltöltött egy hónap tapasztalatai alapján elmondhatom, hogy a felderítők munkáját jelentősen megkönnyítené, ha a tényállás teljes körűen, minden elkövetési magatartásra kiterjedően szabályozná ezt a társadalmi problémát. A tartás és fogyasztás tényállásba foglalása megadná a lehetőséget a gyanúsítottakkal történő együttműködésre, melyet részletesen a későbbiekben fogok kifejteni.

7.2. Interjúk

Azért tartom fontosnak gyakorlati szakemberek véleményét is kikérni a problémával kapcsolatban, hiszen ők azok, akik az új szabályozással nap mint nap találkoznak, és így tudnak nyilatkozni, hogy melyek azok a hibák, amik nehezítik és melyek azok a változtatási lehetőségek, amik könnyítenének a munkájukon. Az interjúkkal azt szeretném alátámasztani, hogy az új pszichoaktív anyaggal visszaélés törvényi tényállásának valóban vannak hibái, amik nem csak elméletben érződnek, hanem meglehetősen nagy gyakorlati problémákat is okoznak.

7.2.1. B-A-Z megyei felderítő osztályvezetővel készített interjú

Felkerestem a megyei Rendőr Főkapitányság Felderítő Osztályának vezetőjét, Bánhegyi Péter rendőr alezredest és kikértem az ő véleményét is a témával kapcsolatban. Fontosnak tartottam, hogy ne csak városi szinten dolgozó szakemberek munkáját ismerjem meg, hanem bele lássak a megyei szintű felderítésbe is.

Kérdés: Mi a véleménye a C listáról, illetve az új pszichoaktív anyaggal visszaélés törvényi tényállásról?

Bánhegyi Péter: A C listáról kémiai szempontból nem nagyon tudok nyilatkozni, hiszen nem ismerem a listán lévő anyagok összetételét. Gyakorlati szempontból annyit tudok róla mondani, hogy lassabb a listának a „működése”, mint a szerek megjelenése. Ha sikerül is kivenni egy anyagot a forgalomból, akkor egy új szert készítenek el. A tényállásnak egyértelmű hibája, hogy nincs nevesítve minősített eset, illetve nem tesz különbséget a csekély és jelentős mennyiség között. Minden cselekmény, ami büntetendő ugyanolyan büntetési tétellel van fenyegetve, nem minősül „súlyos bűncselekménynek”, nem állnak fenn az előzetes letartóztatás feltételei.

K.: Észrevehető-e valamiféle átrendeződés a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt indított eljárásokban?

B.P.: Megyei hatáskörbe csak egyes kábítószerrel kapcsolatos ügyek tartoznak, ezeket többnyire nem érinti a pszichoaktív anyagok megjelenése. A pszichoaktív anyaggal visszaélés miatt indult eljárás nagyon ritka megyei hatáskörben, ezeknek az ügyeknek a felderítése a városi felderítők feladata. Mindezek ellenére azt elmondhatom, hogy tapasztalataim alapján manapság inkább jellemzőbb a pszichoaktív anyag fogyasztása, mint a kábítószereké.

K.: Ön szerint mi lehet ennek az oka?

B.P.: Az új szereket könnyebb előállítani, könnyebb beszerezni és ráadásul olcsóbbak, mint a régi szerek, ezért csábítóbbak a fogyasztók számára. Sokan viszont nem tudják, hogy ugyanolyan káros, sőt lehet még károsabb, mint a kábítószer, ezért nem is értem miért került enyhébb megítélés alá.

K.: Az Ön tapasztalatai alapján milyen korosztályra jellemző leginkább az új szerek fogyasztása?

B.P.: Szerintem a fiatal felnőttekre a legjellemzőbb, ez olyan 18-22 éves korosztályt jelent, de a legelszomorítóbb, hogy egyre jellemzőbb már az általános iskolai korosztályra is.

K.: Ön szerint milyen módszerekkel lehet a legeredményesebben felderíteni az ilyen ügyeket, mi járul hozzá az eredményességhez?

B.P.: Véleményem szerint a legnagyobb segítséget az operatív munka adja, ezeket az ügyeket teljesen nyílt eljárásban nagyon nehéz felderíteni.

K.: Megyei hatáskörben milyen gyakran találkozik ilyen ügyekkel?

B.P.: Mint mondtam megyei hatáskörben ez nem jellemző. Talán kettő volt az évben, ami le is lett zárva, de a B lapok még nem jöttek vissza, úgyhogy ezek még nem lesznek benne a statisztikában, amit kiadok majd Önnek.

Az interjú alátámasztotta, hogy a gyakorlatban valóban gondot okoz, illetve az, hogy a tényállás nem tartalmaz minősített esetet. Az alezredes úr kiemelte azt a problémát is, hogy a bűncselekmény esetében nem állnak fenn az előzetes letartóztatás feltételei, ezért az eljárás lefolytatása alatt a gyanúsított szabadlábon van és folytathatja a tevékenységét. Beigazolódtott, hogy az ügyek felderítésében valóban az operatív eszközök és módszerek jelentik a legnagyobb segítséget. Az osztályvezető úr a pszichoaktív anyagok terjedésének okaként a szerek olcsóságát tekintette a legcsábítóbb oknak, ami hozzájárul ahhoz, hogy egyre fiatalabbak fogyasztanak ilyen szereket.

7.2.2. Miskolci ügyésszel készített interjú

A rendőrség munkájához szorosan kapcsolódik az ügyészség munkája, az ügyész nyomoz, nyomoztat, felügyeli az eljárást. Véleményem szerint egy ügyész sokkal jobban bele lát az ítélkezési gyakorlatba (mint egy nyomozó), ezért több információval bír például a kiszabott büntetésekkel, a vádhalasztás gyakoriságával és eredményével kapcsolatban. Annak érdekében, hogy egy ügyész véleményét is megismerhessem, felvettem a kapcsolatot a Miskolc Városi Ügyészség vezetőjével, Dr. Szikszai Attila ügyész úrral. Az ő javaslatára felkerestem Dr. Székely György ügyész urat, aki a legtöbbet foglalkozik kábítószerrel és pszichoaktív anyaggal kapcsolatos ügyekkel, és szívesen fogadott egy interjú erejéig.

Kérdés: Mi a véleménye a C listáról? Ön szerint elérte-e a célját?

Dr. Székely György: A lista alapvetően üdvözlendő, hiszen egy teljesen aktuális és egyre több gondot okozó társadalmi problémát szabályoz, nagy probléma viszont, hogy nem tudja követni a gyakorlatot. A gyakorlatban sokkal gyorsabban változnak az anyagok, mint azt a lista tükrözi. Véleményem szerint inkább egy olyan szabályozási rendszer kéne, amelybe beletartozik minden olyan anyag, ami az emberi szervezetre, központi idegrendszerre oly módon hat, ahogy a kábítószer. Ez a módszer nem engedne kibúvót és így nem lenne igény új szerek előállítására, hiszen minden szer kriminalizálva lenne.

K.: Mi a véleménye az új pszichoaktív anyaggal visszaélés törvényi tényállásáról?

Dr.Sz.Gy.: A tényállás lényegesen hiányos, szerintem ennek az oka abban rejlik, hogy az ilyen szerek nagyon gyorsan terjedtek el és nagyon veszélyesek. A törvényalkotót érte egy olyan társadalmi nyomás, hogy ezt a viszonyt valahogyan szabályozni kell, ennek eredménye lett ez az elkapkodott tényállás.

K.: Miben látja a tényállás hiányosságait?

Dr.Sz.Gy.: Az első nagy probléma az, hogy a tartás, fogyasztás, megszerzés nem bűncselekmény. Ez szerintem aránytalan és igazságtalan, hiszen ezeknek a szereknek ugyanolyan hatásuk van, mint a kábítószereknek, tehát ugyanazon magatartásokat kéne büntetni. Ezek a magatartások a kábítószeres esetében privilegizált esetet jelentenek, megoldható lenne, hogy a pszichoaktív anyagok esetében is vétségnek minősüljenek, de mindenképpen szükség lenne a büntetendőségükre. További probléma, hogy nincs a tényállásnak minősített esete, ugyanúgy minősül a cselekmény, ha azt bűnszervezetben követik el, ha azt üzletszerűen követik el, ha azt ilyen szert 18 év alatti személynek adják. A törvényalkotó nem emeli ki a fokozottan társadalomra veszélyes magatartásokat a többi közül, ez szintén aránytalan és igazságtalan a kábítószeres tényállásokkal összehasonlítva. Mint mondtam az új szereknek olyan hatása van, mint a kábítószereknek, ugyanúgy függőséget okoznak, az új szerek esetében még sincs lehetőség elterelésre, gyógyító kezelésre. A tényállás hiányossága még, hogy nincsenek meghatározva a mennyiségi határok. Kábítószer esetén, ha csekély mennyiségről van szó akár vétség kategóriájába is tartozhat, az új szereknél lényegtelen, hogy 10 kilogramm vagy 0,5 gramm szerről van szó azért maximum három év szabható ki.

K.: Észlelt-e valamiféle mennyiségi vagy minőségi változást a kábítószerrel vagy pszichoaktív anyaggal kapcsolatos ügyekben?

Dr.Sz.Gy.: Általában férfiakra jellemző az ilyen bűncselekmények elkövetése. Azt tapasztaltam, hogy aki leérettségizett, de nem vették fel főiskolára, nem talált magának rendes állást, jellemzően kábítószerhez nyúl. Tehát ez inkább a már keresőképes fiatal felnőttekre jellemző. Az új pszichoaktív anyagok vonatkozásában megfigyelhető, hogy egyre csökken a korhatár, már általános iskolákba is beszivárog a szerfogyasztás.

K.: Ön szerint mi lehet ennek az oka?

Dr.Sz.Gy.: Kábítószeres esetekben szerintem az, hogy reménytelennek látja az életét és a szertől vár javulást, aztán megszokja a szer hatását, függővé válik, majd azért használja, hogy ezt az állapotot fenntartsa. Az új szerek esetében a könnyű beszerezhetőség mindenképpen csábító lehet a fiatalok számára. A szerek olcsósága is közrejátszhat a terjedésükben, bár ez szerintem nem annyira lényeges szempont. Véleményem szerint a leggyakrabban azért választják ezeket a szereket, mert azt hiszik, hogy legálisak és ezzel nem követnek el semmiféle bűncselekményt.

K.: Az ilyen szerekkel kapcsolatos ügyek általában hogyan végződnek? Mennyire gyakori a szabadságvesztés? Ezen kívül milyen büntetéseket alkalmaznak?

Dr.Sz.Gy.: Ha lakossági bejelentés alapján vagy rendőri intézkedés során elkapják a fogyasztót és kiderül, hogy a szer kábítószer, akkor bűncselekmény és vádemelés. Ha kiderül, hogy új pszichoaktív anyag akkor többnyire megszüntetés a vége. Kábítószer fogyasztás miatt indult eljárás szinte mindig eltereléssel és vádhalasztással végződik. Pszichoaktív anyaggal visszaélés esetén ritka, hogy eljutunk a vádemeléséig, de ha sikerül, akkor bírói mérlegelésen múlik, hogy pénzbüntetés, közérdekű munka vagy ritkábban felfüggesztett vagy letöltendő szabadságvesztés.

K.: Mennyire gyakoriak a visszaesők?

Dr.Sz.Gy.: Sajnos azt kell, hogy mondjam, hogy ők vannak többségben. Nagyon sok esetben már az elterelés ideje alatt elkövet egy újabb ilyen bűncselekményt és ebben az esetben már nincs helye a vád elhalasztásának.

K.: Van-e tipikus eljárási hiba az ilyen ügyekkel kapcsolatosan?

Dr.Sz.Gy.: Nem jellemző, a felderítők jól végzik a munkájukat, meg vagyok velük elégedve. Inkább olyan eljárással kapcsolatos problémákat tudnék megemlíteni, amik nem a nyomozók hibájából, hanem a tényállásból adódnak.

K.: Melyek ezek a problémák?

Dr.Sz.Gy.: Miután elindult egy eljárás új pszichoaktív anyaggal visszaélés miatt a szert el kell küldeni szakértői vizsgálatra, mivel a szerről nem tudják eldönteni, hogy kábítószer vagy sem, azt sem tudják eldönteni, hogy az illető gyanúsítottként vagy tanúként fog szerepelni az ügyben. Az intézetek leterheltsége miatt a szakértői vizsgálat nagyon hosszú idő, körülbelül

7-8 hónap. Ez idő alatt a nyomozók semmiféle eljárási cselekményt nem tudnak végezni, csak gyártják a határozatokat a nyomozás meghosszabbításáról. Mellékesen jegyzem meg, hogy ez idő alatt a személy még mindig nem tudja, hogy gyanúsított-e vagy tanú. Majd ha visszajön a szakértői vélemény és azt állapítja meg, hogy az anyag kábítószer, akkor a személy gyanúsított lesz. Ha azt állapítja meg, hogy pszichoaktív anyag, akkor az illető az ügyben tanú lesz. Még egyszer kihangsúlyozom, hogy eddig eltelt 7-8 hónap, a személynek, akitől lefoglaltuk az anyagot, okoztunk 7-8 hónap bizonytalanságot, de közben szabadlábon volt, tehát minden további nélkül folytathatta a tevékenységét. Általános védekezés tanúk körében, hogy a szert találta, ezzel a nyomozók nem tudnak mit kezdeni, nem tudják bebizonyítani, hogy tényleg találta-e vagy vette valakitől. Mivel sem a tartás, sem a fogyasztás nem bűncselekmény, eljutunk a megszüntetésig úgy, hogy közben eltelt 9 hónap, csináltunk egy kis fölösleges munkát a szakértőknek és a nyomozóknak, valamint egy nem kis összegű bűnügyi költséget az államnak.

K.: Ön szerint lesz e valami változás a tényállással kapcsolatban?

Dr.Sz.Gy.: Nagyon remélem, hogy lesz. A törvényalkotónak is rá kell jönnie, hogy ez egy elkapkodott tényállás, ami alapvetően jó lenne, de még kiforratlan és rengeteg hiányossága van, amivel a gyakorlati szakemberek munkáját lényegesen megnehezítik.

Az ügyész úrral készített interjú során ugyanazok a gondolatok merültek fel, mint az előző interjú esetén:

- a fogyasztás, tartás nem bűncselekmény
- nincs a tényállásnak minősített esete
- nincsenek megszabva a mennyiségi határok
- a szerek olcsósága miatt egyre fiatalabb korosztályra jellemző a fogyasztás

Ezeknek a problémáknak a kifejtését nem részletezném újra, hiszen az előző interjú összefoglalásaként már megtettem. Az ügyész úr említette, hogy ezt a társadalmi problémát egy általános szabállyal lehetne keretek közé szorítani. Olyan jogszabályt kéne alkotni, amely büntetni rendel minden olyan anyagot, ami élettanilag ugyanolyan hatással bír, mint a kábítószeres. Az interjú során kifejtette azt is, hogy az eljárás nagyon elhúzódik. Ennek oka,

hogyan a nyomozó hatóságok a szakértői vizsgálat eredményére várnak, a szakértői intézetek a szerek rohamos terjedése miatt túlterheltek. A vizsgálat időtartama körülbelül 7-8 hónap, miközben a személy, akitől az anyagot lefoglalták bizonytalanságban él, hiszen a szakértői vélemény nélkül nem megállapítható, hogy milyen minőségben fog szerepelni az eljárásban. Végül, de nem utolsó sorban az ügyész úr azt sérelmezte, hogy a pszichoaktív anyagok tekintetében nincs lehetőség elterelésre (függőséget gyógyító kezelésre). Ezt azért tartja igazságtalannak, mert az új pszichoaktív anyagok ugyanolyan hatással bírnak, mint a kábítószer, ebből kifolyólag fogyasztásuk függőséghez vezethet. Attól, hogy valaki kábítószer helyett más függőséget okozó szert fogyaszt, miért ne lenne lehetősége a gyógyulásra? Kiemelném, hogy ez egy olyan probléma, amivel a rendőrség nem szembesülhet, mivel a vádhalasztás kizárólagosan ügyészi feladat.

7.3. Statisztikák

A statisztikai adatok elemzésével az a célom, hogy pontos, számszerű adatokkal bebizonyítsam, hogy az új pszichoaktív anyaggal visszaélés törvényi tényállása nem érte el a célját, tehát azt, hogy az ilyen szerek fogyasztását és terjedését visszaszorítsa.

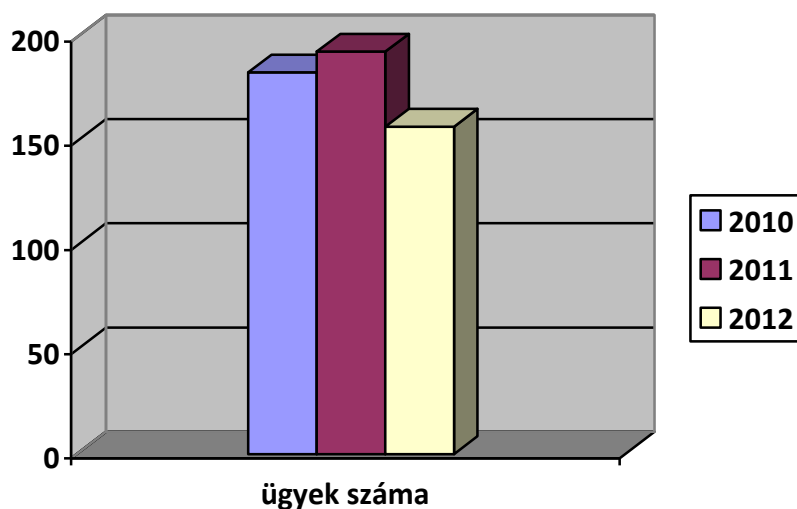
7.3.1. B-A-Z megyei statisztikai adatok

Bánhegyi Péter r. alezredes úr a vele készített interjúban már említette, hogy az új pszichoaktív anyaggal visszaélés nem megyei hatáskörbe tartozó bűncselekmény. Ennek a bűncselekménynek a felderítése a helyi szintű nyomozó hatóságok feladata. Az alezredes úr utalt rá, hogy két ügy felderítését a területi szintű nyomozó hatóság magához vonta. Az ügyekről szóló statisztikai lapok még nem kerültek feldolgozásra, ezért új pszichoaktív anyaggal való visszaélésre vonatkozó adatok a statisztikában nem szerepelnek. A kielemezett statisztikát az alezredes úrtól elektronikus formában kaptam meg.

A következő diagram az ENYÜBS adatait tartalmazza, a kábítószerrel való visszaélés bűncselekményére vonatkozóan. Véleményem szerint ez a mondat nem mindenki számára egyértelmű, tehát rövid magyarázatot fűzök hozzá:

- Az „ENYÜBS” Egységes Nyomozóhatósági és Ügyészségi Bűnügyi Statisztikát jelent, amely olyan bűncselekményeknek az adatait tartalmazza, amelyekben a nyomozó hatóságok befejezték a nyomozást.

- A „régí Btk.”, tehát az 1978. évi IV. törvény a kábítószerekkel kapcsolatos cselekményeket egy tényálláson belül szabályozta, ez volt a visszaélés kábítószerrel törvényi tényállása. Ezt a tényállást „bontotta szét” a jogalkotó és alkotta meg a kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklás és kábítószer készítésének elősegítése törvényi tényállásokat.

A diagramon jól látszik, hogy 2012-ben az ügyek száma visszaesett. Az adatok alátámasztják a gyakorlati szakemberek azzal kapcsolatban alkotott véleményét, hogy az új pszichoaktív anyagok nagymértékű elterjedésével párhuzamosan a kábítószer fogyasztás visszaszorul. Az új anyagok olcsóbbak, könnyebben beszerezhetőek és hatásuk ugyanolyan, mint a kábítószerké, ezért a fogyasztók tömegesen szert váltanak, amelyre dolgozatomban korábbi fejezeteiben már utaltam.

Azt, hogy az új anyagok rohamos ütemben terjednek, ezzel szemben a hagyományos kábítószeresek viszont elhanyagolható mennyiségben fordulnak elő mi sem bizonyítja jobban, mint a 2012-ben lefoglalt anyagok mennyiségében mutatkozó különbség.

Lefoglalt anyagok és lefoglalt mennyiségek					
MDPV	Speed	Ecstasy	Kokain	Marihuána	Biofű

1 gramm	5 gramm	3 db tabletta	10 gramm	68 gramm	1500 gramm
---------	---------	---------------	----------	----------	------------

A bemutatott diagram és táblázat tökéletesen alátámasztja azt, hogy az új pszichoaktív anyagok gyors ütemben terjednek, ezzel egyidejűleg a hagyományos szerek használata visszaszorul. Ez a tendencia visszavezethető arra, hogy a hagyományos szerek drágábbak, mint az új szerek, valamint nagyobb a törvényi fenyegetettségük. Természetesen hozzájárul az is, hogy az új anyagok hatása ugyanolyan, mint a hagyományos kábítószerké.

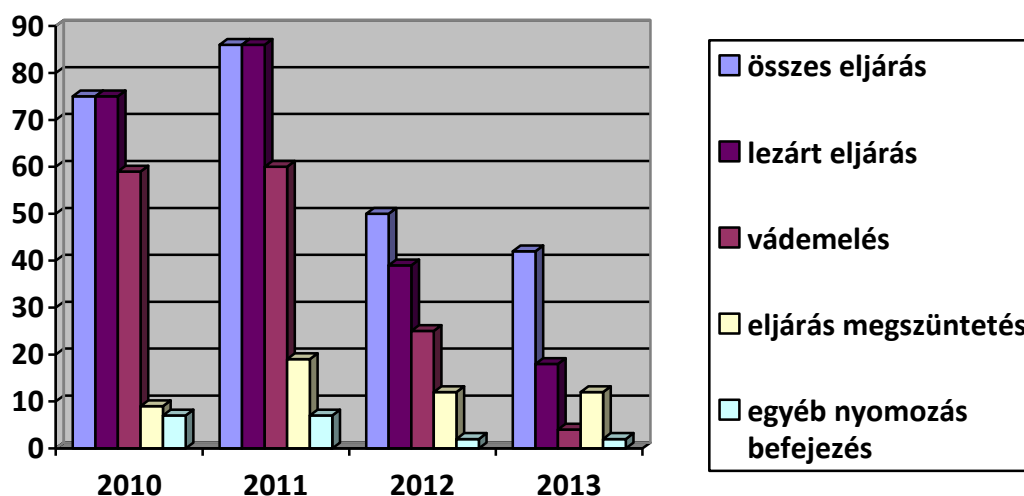
7.3.2. Miskolc városi statisztika

A városi statisztika megszerzésében nagy segítséget nyújtott Molnár Norbert r. őrnagy úr, a Miskolci Rendőrkapitányság Felderítő Alosztályának vezetője.

A kielemezett statisztikával azt szeretném alátámasztani, hogy az új pszichoaktív anyaggal visszaélés törvényi tényállása nagymértékben megnehezíti az ügyek felderítését. Be szeretném mutatni, hogy milyen arányban esett vissza a vizsgált ügyekben a vádemelések száma. Valamint kitérek arra is, hogy ha nem jut el a nyomozó hatóság a vádemelésig, akkor milyen egyéb módon történik az eljárások lezárása.

Az alábbi diagram a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt indult eljárásokat tartalmazza. Ezek a bűncselekmények

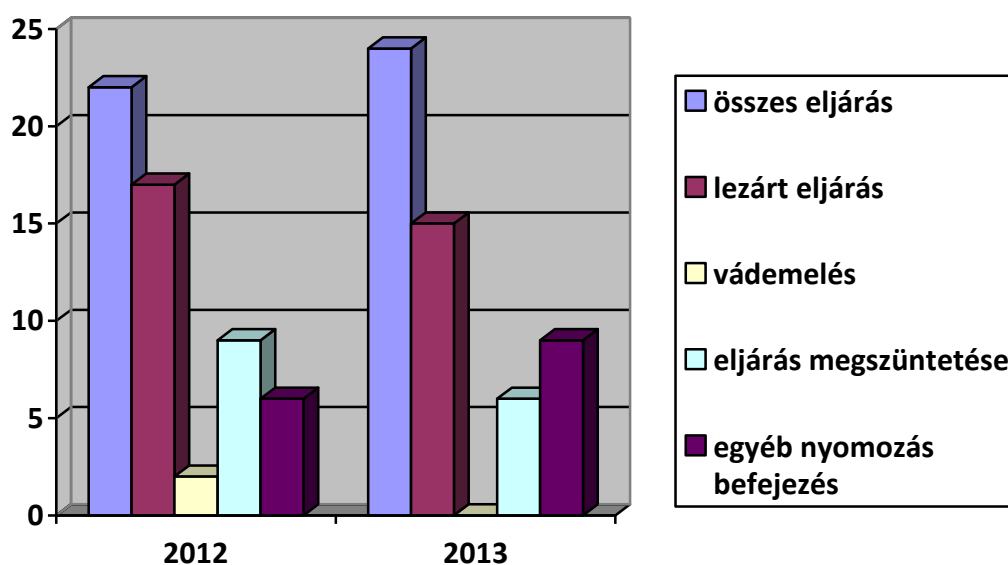
- 2013. július 1. előtt az 1978. évi IV. törvény 282.§, 282/A §, 282/B §, 282/C §
- 2013. július 1. után a 2012. évi C. törvény 176.-180. § valamelyikébe ütköztek és ezek szerint lettek minősítve.

A diagram segítségével az alábbi tények állapíthatók meg:

- 2012-ben és 2013-ban az ügyek száma jelentős visszaesést mutat
- 2013-ban a lezárt ügyekhez viszonyítva a vádemelések száma nagyon alacsony, az eljárás megszüntetések száma viszont meglepően magas

A következő diagram az új pszichoaktív anyaggal való visszaélés miatt indult eljárásokat tartalmazza. A cselekmény a „régí Btk” a 283/B §, az új Btk a 184.§ szerint minősül bűncselekménynek.

A diagram segítségével megállapítható, hogy az új pszichoaktív anyaggal való visszaélés miatt indult és lezárt eljárások tekintetében a vádemelés esete mondhatni elhanyagolható, ezzel szemben az eljárás megszüntetése és a nyomozás egyéb módon történő befejezése elsősorban jellemző.

Jól látható tehát, hogy az eljárásokban egyre ritkábban jut el a nyomozó hatóság a vádemelésig, ennek több oka is van:

- a nyomozó hatóságnak nincsenek olyan eszközei, hogy a szerek között különbséget tegyenek, ha ún. kábítószer gyanús anyag kerül a „látókörükbe”, akkor eljárást kell indítaniuk. A lefoglalt szereket elküldik szakértői vizsgálatra, ha a szakértői vélemény kimondja, hogy a lefoglalt anyag nem kábítószer és nem is pszichoaktív anyag, akkor

az eljárást bűncselekmény hiányában meg kell szüntetni. Mivel újabbnál újabb szerek terjednek el a piacon, ez egyre gyakrabban fordul elő.

Szakértő kirendelő határozat 12. melléklet

Szakértői vélemény 13. melléklet

- ha a szakértői vélemény azt mondja ki, hogy a lefoglalt szer új pszichoaktív anyag, akkor, akitől lefoglalták tanúként fog szerepelni az eljárásban, hiszen nem valósított meg elkövetési magatartást, így nem követett el bűncselekményt. A tanú vallomása segíthet eljutni a terjesztőig, azonban a fogyasztók nagyon ritkán „dobják fel” a terjesztőket. Általában azzal védekeznek, hogy a szert találták, nem ismerik, akitől vették, esetleg megjelölnék egy „fantom” honlapot, amin keresztül rendelték. Ezekben az esetekben az eljárást fel kell függeszteni, mert az elkövető kiléte nem állapítható meg.

A statisztikák alátámasztották, hogy az új pszichoaktív anyaggal visszaélés törvényi tényállásának gyakorlati alkalmazása nehézkes és problematikus. A hiányosságai olyan védekezési lehetőséget nyújtanak a fogyasztók számára, amelyek a nyomozó hatóságok munkáját hátráltatják és gátolják az eredményes felderítést.

7.3.3. *Baden-Württemberg tartományi és Stuttgart városi statisztika*

Dolgozatom előző fejezeteiben már utaltam arra, hogy a németországi szabályozás hazánk számára követendő példát nyújt. Olyan törvénnyel sikerült ezt a társadalmi problémát szabályozniuk, amit a nyomozó hatóságok megfelelően tudnak alkalmazni a gyakorlatban.

A statisztika elemzésénél nem arra fektetem a hangsúlyt, hogy mennyivel több eljárás indul Németországban tartományi, illetve városi szinten, hiszen a népesség arányában ez nem lenne reális összehasonlítás. Az összehasonlítás fő szempontjai:

- az indított eljárások és az eredményesen felderített eljárások aránya
- az indított eljárások magatartások és szerek szerinti lebontása

1.) Először vizsgáljuk meg a tartományi szinten indult és felderített eljárásokat:

	Összes eljárás	Felderített	Felderítési arány
--	-----------------------	--------------------	--------------------------

2011	26.203	23.813	90,8%
2012	27.053	24.494	90,5%

Véleményem szerint a táblázatból kitűnik, hogy a felderítési arány rettentően magas, az eredményesen lezárt ügyek száma alig marad el az indított eljárások számától.

Tartományi statisztika vonatkozásában annyit említenék még meg, hogy csekély számban indulnak eljárások új szerek miatt, az eljárások több mint 90%-a ismert, hagyományos kábítószerkezeléshez kapcsolódik, tehát kokainhoz, heroinhoz, amfetaminhoz és kannabisz származékokhoz.

Baden-Württemberg tartományi kriminálstatisztika 14. melléklet

2.) A Stuttgart városi statisztika elemzését szintén az indult és felderített eljárások vizsgálatával kezdem:

	Összes eljárás	Felderített	Felderítési arány
2011	2386	2121	88,9%
2012	2795	2464	88,2%

Láthatjuk, hogy ebben az esetben a felderítési arány kicsivel alacsonyabb, mint tartományi szinten, de még mindig közel 90%-os.

Városi szinten indult eljárások alapján is megállapítható, hogy nagyon alacsony az „egyéb kábító hatású anyagok” miatt indult eljárások száma, ez az arány mindössze 5%.

Az elkövetési magatartások tekintetében, az eljárások többsége tartás vagy vétel miatt indult. Ez az arány:

- 2011-ben az összes eljárás 73,8%-a
- 2012-ben az összes eljárás 76,3%-a indult a fent említett két magatartás miatt.

Stuttgart városi kriminálstatisztika 15. melléklet

A statisztikai adatokból levonható következtetések:

- A vizsgált területen nem jellemző az új szerek terjedése. A törvény általánosságban tilt minden kábító hatású anyagot, így nincs értelme új szereket előállítani, hiszen semmiképp nem kerülhetik el a felelősségre vonást. Kijelenthető, hogy a németországi szabályozás megelőzi az elemzett társadalmi probléma súlyosbodását. Ezzel szemben a magyarországi szabályozás, csak reagálni tud erre.
- Az eljárások többsége tartáshoz vagy vételhez kapcsolódik. A hatóságok figyelmen kívül hagyják, hogy a szer milyen módon került az elkövetőhöz, nem adnak lehetőséget a felelősség alóli kibúvársra. Ha valakinél kábító hatású szert találnak, megindítják ellene a megfelelő eljárást. Ezen magatartások kriminalizálása elősegíti a felderítést és visszatartó erőt jelent a keresleti oldal számára. Hazánkban ezek a magatartások büntetlenül maradnak, a keresleti oldal nincs büntetőjogilag fenyegetve. A személy, aki pszichoaktív anyagot tart vagy fogyaszt, tanúként vesz részt az eljárásban, szemben Németországgal, ahol gyanúsítottként szerepel.

8. BEFEJEZÉS

Kutatásaim során álláspontom szerint igazolást nyert az a feltételezés, hogy az új pszichoaktív anyaggal való visszaélés törvényi tényállása hiányos. Ezek a hiányosságok számos problémát vetnek fel a tényállás gyakorlati alkalmazása során. Összegzőképpen lássuk, hogy melyek is ezek a hiányosságok pontosan és milyen gondokat okoznak a gyakorlatban.

Az elkövetési magatartások között nem szerepel a tartás és a fogyasztás, tehát, aki ilyen szert tart vagy fogyaszt nem követ el bűncselekményt, ebből kifolyólag a büntető eljárásban nem gyanúsítottként, hanem tanúként vesz részt. A tanúk vallomásaikban nagyon ritkán nevezik meg azt a személyt, akitől az anyagot szerezték. Leggyakrabban arra hivatkoznak, hogy találták vagy olyan szinten alkohol befolyása alatt álltak, hogy nem emlékeznek milyen módon került hozzájuk. Ez számukra a leghatékonyabb védekezési módszer, hiszen mint tanúk nem büntethetőek, vallomásuk alapján pedig a terjesztő nem beazonosítható. Mint látjuk a jogszabályi hiányosság lehetővé teszi, hogy mind a fogyasztó, mind a terjesztő tovább folytassa bűnös tevékenységét. Több szempontból is eredményesebb lenne, ha a fent említett magatartásokat kriminalizálná a törvényalkotó. Elsősorban a törvényi fenyegetettség miatt csökkenne a fogyasztók köre. Emellett a megfelelő szerkezetű tényállás létrehozásával lehetőséget nyújtana a gyanúsítottal való együttműködésre a terjesztői kör felderítése érdekében.

A törvényi tényállásban nem szerepel minősített eset. Dolgozatom előző fejezeteiben ezt a problémát már bővebben kifejtettem. Csak utalnék rá, hogy a jelenlegi törvényi szabályozás aránytalan és megfontolatlan, amin a törvényalkotónak indokolt lenne – a nagyobb társadalmi károk megelőzése érdekében – záros határidőn változtatnia, az új pszichoaktív anyaggal visszaélés minősített esetének meg- és átfogalmazásával.

A pszichoaktív anyagok mennyiségi meghatározására a törvény nem tér ki. A mennyiségi differenciálásnak fontos szerepe van a terjesztői magatartások körében is, azonban ha a tényállás tartalmazni fogja a tartást és fogyasztást, akkor még nagyobb jelentőséggel fog bírni, hiszen a csekély mennyiségű tartás, fogyasztás privilegizált esetet jelenthet.

A felsorolt problémák kijavításával jobban keretek közé lehetne szorítani ezt a jelentős társadalmi problémát. A tényállás helyes irányú módosítása óriási eredmény lenne, azonban a németországi általános szabályozású „kábitószer törvényhez” hasonló jogszabály rendszer létrehozása jelentené az ideális állapotot. Ez a rendszer képes lenne visszaszorítani az új, ismeretlen hatóanyagú szerek előállítását, hiszen okafogyottá válna a törvény kikerülésére való törekvés. Ezzel véleményem szerint megakadályozná az ismeretlen szerekkel kapcsolatos életveszélyt okozó, vagy akár halálos eseteket, illetve feloldaná a hatóságok és az illegális droglaborokban „dolgozó” vegyészek közötti szélmalomharcot.

Dolgozatom záró gondolatában a kutatással kapcsolatos saját élményeimet foglalnám össze. Úgy érzem, hogy a témában való elmélyedés során nagyon sok olyan tapasztalatot szereztem, melyeket biztos vagyok benne, hogy kamatoztatni tudok majd későbbi munkám során is. Az interjúk készítése és a felderítő alosztállyal folytatott közös munka nagy élmény volt a számomra. Bár a kutatás és a dolgozat megírása rengeteg időt és fáradságos munkát vett igénybe, de úgy vélem mindenképp megérte. Véleményem szerint egy mindenki számára könnyen érthető, pontos statisztikai adatokkal is alátámasztott írást sikerült készítenem, ami akár a gyakorlati munka számára is hasznosítható elemeket tartalmaz. Kutatásom során lépésről lépésre nyert bizonyosságot számomra, hogy a törvényi szabályozás hibás, így korrigálásra szorul, ennek önálló, módszeres felfedezése és megértése óriási élményt és önbizalmat nyújtott nekem, amit az írás öröme csak fokozni tudott.

9. FELHASZNÁLT IRODALOM

Szakirodalmak, folyóiratok:

- 1) BÁCSKAI Erika – GEREVICH József: Ifjúság és drogfogyasztás. Budapest: Animula Kiadó, 1997.
- 2) BECK Judit (szerk.): Nagy drogkönyv. Budapest: Glória Kiadó, 2003.
- 3) BELOVICS Ervin – MOLNÁR Gábor Miklós – SINKU Pál: Büntetőjog II. Különös rész. Budapest: HVG-ORAC Kiadó, 2012.
- 4) BLASKÓ Béla – MIKÓS Irén – PALLAGI Anikó – POLT Péter – SCHUBAUER László : Büntetőjog különös rész I. Budapest: Rejtjel Kiadó, 2013.
- 5) BLASKÓ Béla : Magyar büntetőjog általános rész. Negyedik, átdolgozott kiadás. Budapest – Debrecen : Rejtjel Kiadó, 2010.
- 6) DR. FÜLÖP Ágnes – DR. GRÁD András – DR. MÜLLER Mária: Droggal és alkohollal összefüggő bűncselekmények. Budapest: HVG-ORAC Lap és Könyvkiadó, 2000.
- 7) DR. KÓNYA István (szerk.): Magyar Büntetőjog Kommentár a gyakorlat számára. 3.kiadás. Budapest: HVG-ORAC Kiadó, 2013.
- 8) DR. SOMOGYI Gábor – DR. BOZZAY Krisztina – KORMOS János – DR. PELLE Andrea: Drogokról tudni lehet, érdemes, kell. Budapest: Drog Stop Budapest Egyesület, 2000.
- 9) DR. BOZZAY Krisztina: A kábítószer-fogyasztás hatása, veszélyei, tünetei és a sürgősségi helyzetek. In: JÁVOR Éva (szerk.) : Drogcsapda. Paginarum Kiadó, 2001
- 10) KARSAI Krisztina (szerk.): Kommentár a Büntetőtörvénykönyvhöz. Budapest: Complex Kiadó, 2013.

- 11) LÉVAY Miklós: A kábítószer-problémával kapcsolatos kriminálpolitika és büntetőjogi szabályozás alakulása Magyarországon az 1970-es évek végétől napjainkig. In: SZABADFALVI József (szerk.): Facultas Nascitur – 20 éves a jogászképzés Miskolcon. Miskolc: Bíbor Kiadó, 2001.
- 12) NÉMETH Zsolt: A kábítószeres és kábító hatású anyagok fogyasztásának büntetőpolitikai problémái. In: POLT Péter (szerk.) : Kriminológiai közlemény 15. Budapest: MTA Magyar Kriminológia Társaság, 1987. p. 4-41.
- 13) RITTER Ildikó (szerk.): Tanulmányok a kábítószer problémáról : Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola 2001.
- 14) URBÁN Zoltán: A kábítószeres fogyasztást szabályozó büntetőjogi kollíziók a joggyakorlatban. In: DR. KADLÓT Erzsébet (szerk.): Kriminológiai Közlemények 70. Budapest: Magyar Kriminológiai Társaság, 2012.
- 15) VEÉR András – NÁDORI Gergely – ERŐSS László: Alternatív drogstratégia. 2. kiadás. Budapest: Animula Kiadó, [s.a.]

Internetes források:

- 1) „Eszetlen szigor jön” – a Btk. módosítás és a drogok.
In: http://hvg.hu/itthon/20120208_tasz_btk_modositas (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 2) 40 ezer adag-12kilogramm-pszichoaktív anyagot foglaltak le.
In: http://www.ma.hu/kekhirek/170231/40_ezer_adag__12_kilogramm__pszicho_aktiv_anyagot_foglaltak_le (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 3) A dizájner drogok Magyarországon 2010-2011-ben. Pécs: Fact Intézet, INDIT Közalapítvány, 2011. In:
http://fact.hu/sites/default/files/dizajner_drogok_Magyarorszagon_zaro.pdf
(letöltés ideje: 2013.10.23.)
- 4) A kábítószer-helyzet kialakulása Magyarországon.
In: <http://users.atw.hu/egeszseglap/html/kabitoszerhelyzet.html> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 5) A kormány keményen fellép a dizájner drogok ellen.
In: http://www.ma.hu/belfold/165430/A_kormany_kemenyen_fellep_a_dizajner_drogok_ellen (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)

- 6) Az új pszichoaktív anyagokhoz kapcsolódó jogszabályi változások.
In:http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/130318_jogszabalyi_hatter.pdf
(letöltés ideje: 2013.10.25.)
- 7) Drog ABC – Serotoni.
In:http://www.hazipatika.com/psziche/drog_abc/cikkek/konnyu_drogok/serotoni/20130821140605 (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 8) Drogmentesség a magyar kormány és az ENSZ szerint.
In:<http://drogriporter.hu/mediamonitor/mentes> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 9) Drogstratégia: megjelent a tiltott vegyületek listája.
In:<http://www.origo.hu/itthon/20120213-elkeszult-az-uj-pszichoaktiv-anyagok-listaja.html> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 10) Eufória a laborból: 100 éve vannak már designer drogok.
In:http://www.ma.hu/életmod.hu/187573/Euforia_a_laborbol_100_eve_vannak_mar_designer_drogok__VIDEO (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 11) HEGYESHALMI Richárd: Boldogan éltek, míg bele nem haltak.
In:http://index.hu/tudomany/2013/08/11/boldogan_eltek_mig_bele_nem_haltak/# (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 12) Hiába küzdött a kemény drogok ellen az EU.
In:<http://www.origo.hu/nagyvilag/20091105-drog-jelentes-strategia-europai-unio-2009.html> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 13) http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0500095.TV (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 14) <http://serotoni.info/> (utolsó megtekintés: 2013.10.23 18:45)
- 15) Ismeretlen drog nyomában a Blikk.
In:<http://drogriporter.hu/mediamonitor/blikknyom> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 16) JANECSKÓ Kata : Robbanás az új pszichoaktív drogok piacán.
In:http://index.hu/belfold/2011/02/22/robbanas_volt_az_uj-pszichoaktiv_szerek_piacan/# (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 17) Kék Pont Alapítvány 2012. évi beszámolója.
In:http://www.kekpont.hu/assets/documents/content/2013-09-19-044744_kekpont_beszamolo_jozsefvaros%20_2012.pdf (letöltés ideje: 2013.11.05.)

- 18) Kipróbáltuk az új partidrogot, a Katit.
In:http://index.indavideo.hu/video/A_kati_lehet_hogy_a_legveszelyesebb_drog_lehet_hogy_artalmatlan?s=0 (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 19) Megjelentek a pszichoaktív szerek. In: <http://drogriporter.hu/node/2374> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 20) Miért veszélyes a fürdőső nevű dizájner drog?
In:http://www.kamaszpanasz.hu/hirek/drog_cigi_alkohol/2914/furdoso-drog (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 21) MTI: Újabb szerek kerültek fel a tiltott drogok listájára.
In:http://hvg.hu/egeszseg/20121107_Ujabb_szerek_kerultek_fel_a_tiltott_drogo (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 22) Példátlan ütemben terjednek a dizájner drogok.
In:http://www.ma.hu/kulfold/164643/Peldatlan_utemben_terjednek_a_dizajner_drogok (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 23) Szigort és új büntetéseket ígér az új Btk. tervezete.
In:<http://www.origo.hu/itthon/20120208-az-uj-btk-koncepcioja.html> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 24) Tömeges szervváltás történt a hazai intravénás drogosoknál.
In:<http://www.origo.hu/egeszseg/20120228-tomeges-kabitoszervvaltas-az-intravenasoknal-heroin-mdpv.html> (utolsó megtekintés: 2013.11.08.)
- 25) UJVÁRI István: Tudnivalók az új pszichoaktív anyagok szabályozásáról.
In:http://members.iif.hu/ujvary/Drugs/Ujvary2013_C-jegyzek-leiras-20130731.pdf (letöltés ideje: 2013.10.21.)

10. MELLÉKLETEK

Hollandiai coffee-shop 1. melléklet	8
C lista 2. melléklet.....	12
Tűcsere automata fényképe 3. melléklet	16
Megkarcolt mákfejek 4. melléklet.....	17
Heroin elpárologtatása 5. melléklet.....	17
Kokain fogyasztásának módja 6. melléklet.....	18
Ecstasy tabletták 7. melléklet	18
LSD bélyeg 8. melléklet.....	19
Marihuánás cigaretta 9. melléklet	19
Mefedron csomagolása 10. melléklet.....	20
Serotoni tabletták formájában 11. melléklet	22
Szakértő kirendelő határozat 12. melléklet	47
Szakértői vélemény 13. melléklet	47
Baden-Württemberg tartományi kriminálstatisztika 14. melléklet	48
Stuttgart városi kriminálstatisztika 15. melléklet.....	48

1. melléklet

3. melléklet

4.melléklet

5.melléklet

6. melléklet

7. melléklet

8.melléklet

9. melléklet

10. melléklet

C) ÚJ PSZICHOAKTÍV ANYAGOK JEGYZÉKE

Az alábbi szerkezeti leírásoknak megfelelő vegyületek, amennyiben azok e melléklet A) és B) jegyzékén nem szerepelnek:

1. Azok

1.1. az indolil-naftil-ke-ton (1*H*-indol-3-il(naftalin-1-il)metanon, 1*H*-indol-3-il(naftalin-2-il)metanon) vagy

1.2. a fenil-indolil-ke-ton (fenil(1*H*-indol-3-il)metanon) vagy

1.3. a benzil-indolil-ke-ton (2-fenil-1-(1*H*-indol-3-il)etanon) vagy

1.4. az adamantil-indolil-ke-ton (indolil(triciklo[3.3.1.1^{3,7}]dekán-1-il)metanon, indolil(triciklo[3.3.1.1^{3,7}]dekán-2-il)metanon)

szerkezeti részt tartalmazó vegyületek, amelyekben

1.1.1. az indolváz nitrogénatomjához

1.1.1.1. legfeljebb 7 szénatomos alkil-, alkenil- vagy alkinilcsoport vagy

1.1.1.2. az 1.1.1.1 szerinti csoport hidroxil-, ciano-, cikloalkil-, cikloalkenil-, tetrahidropiranyl-, morfolinil-, *N*-metilpirrolidinil- vagy *N*-metilpiperidinilcsoportot, vagy egy, illetve több halogénatomot tartalmazó származéka kapcsolódik

1.1.2. az indolváz 2-es helyzetben lévő szénatomján

1.1.2.1. metilcsoportot vagy etilcsoportot tartalmazhat

1.1.3. a naftil-, illetve fenilcsoport

1.1.3.1. 1-4 szénatomos alkilcsoportot vagy

- 1.1.3.2. metoxi- vagy etoxicsoportot vagy
- 1.1.3.3. halogénatomot, azido-, dimetilamino-, hidroxi-, hidroximetil-, nitro- vagy cianocsoportot tartalmazhat.
2. Azok a katinon (2-amino-1-fenilpropán-1-on) szerkezeti részt tartalmazó vegyületek, a bupropion kivételével, amelyekben
- 2.1. a propán-1-on szerkezeti egység 3-as helyzetű szénatomja
- 2.1.1. legfeljebb 3 szénatomos alkilcsoportot tartalmazhat
- 2.2. a fenilcsoport egy vagy – tetszőleges kombinációban – több
- 2.2.1. halogénatomot, metilcsoportot, etilcsoportot, metoxicsoportot, metiléndioxicsoportot tartalmazhat
- 2.3. a nitrogénatom
- 2.3.1. 1-4 szénatomos alkilcsoportot vagy alkilcsoportokat tartalmazhat vagy
- 2.3.2. benzilcsoportot tartalmazhat vagy
- 2.3.3. pirrolidin vagy piperidin gyűrű tagja.
3. Azok a triptamin (2-(1*H*-indol-3-il)etánamin) szerkezeti részt tartalmazó vegyületek, amelyekben
- 3.1. az aminocsoport nitrogénje
- 3.1.1. legfeljebb 4 szénatomos alkil-, vagy alkenilcsoportot, illetve csoportokat tartalmaz
- 3.2. az indolil csoport 4-es vagy 5-ös helyzetben
- 3.2.1. hidroxi-, metoxi- vagy acetoxicsoportot tartalmazhat.
4. Azok a fenetilamin (2-feniletánamin) szerkezeti részt tartalmazó vegyületek, amelyekben
- 4.1. az aminocsoport egy vagy – tetszőleges kombinációban – több
- 4.1.1. legfeljebb 4 szénatomos alkil-, alkenil-, cikloalkil-, halogénalkil-, hidroxialkil-, cianoalkil vagy metoxialkilcsoportot
- 4.1.2. acetyl-, hidroxi-, metoxi-, ciklopropilmetil-, benzil-, metoxibenzil- vagy furilmetil-csoportot tartalmazhat.
- 4.2. az aminocsoport azetidín, pirrolidin vagy piperidin gyűrű tagja lehet
- 4.3. az etánamin szerkezeti rész 1-es helyzetű szénatomja
- 4.3.1. legfeljebb 4 szénatomos alkilcsoportot tartalmazhat
- 4.4. a fenilcsoport egy vagy – tetszőleges kombinációban – több
- 4.4.1. legfeljebb 5 szénatomos alkil-, (cikloalkil)alkil-, alkoxi-, (cikloalkil)alkoxi-, (alkoxi)alkil-, alkilszulfanil-, alkilamino-, halogénalkil-csoportot, illetve
- 4.4.2. halogénatomot, benzil-, benziloxi-, amino-, ciano-, trimetilén-, metiléndioxi-, etiléndioxi-, etilénoxi-, etendiiloxi-, etilénimino-, etendiilimino-csoportot tartalmazhat.
5. Továbbá az alábbi vegyületek:

	A	B
1	Hivatalos elnevezés /illetve más név vagy rövidítés, illetve külföldön gyakran használt más írásmód/	Kémiai név
2	2-aminoindane (2-aminoindán)	2,3-dihydro-1 <i>H</i> -inden-2-amine
3	AMT	1-(1 <i>H</i> -indol-3-yl)propan-2-amine

	(alfa-metiltriptamin)	
4	Camfetamine (kamfetamin)	<i>N</i> -methyl-3-phenylbicyclo[2.2.1]heptan-2-amine
5	2C-B-BZP	1-(4-bromo-2,5-dimethoxybenzyl)-4-methylpiperazine
6	CP 47,497 C8-homológ	2-(3-hydroxycyclohexyl)-5-(2-methylnonan-2-yl)phenol
7	CPCPP, Gelbes	1-(3-chlorophenyl)-4-(3-chloropropyl)piperazine
8	CRA13	naphthalen-1-yl[4-(pentyloxy)naphthalen-1-yl]methanone
9	D2PM, Diphenylprolinol (difenilprolinol)	diphenyl(pyrrolidin-2-yl)methanol
10	DBZP	1,4-dibenzylpiperazine
11	Desoxy-D2PM (dezoxi-D2PM)	2-(diphenylmethyl)pyrrolidine
12	Dichlorophenyl-piperazine (diklórfenil-piperazin)	1-(2,3-dichlorophenyl)piperazine
13	Dimethocaine (dimetokain)	3-(diethylamino)-2,2-dimethylpropyl-4-aminobenzoate
14	DMAA	4-methylhexan-2-amine
15	2-DPMP, Desoxypipradrol (dezoxipipradrol)	2-(diphenylmethyl)piperidine
16	Etaqualone (etakvalon)	3-(2-ethylphenyl)-2-methylquinazolin-4(3 <i>H</i>)-one
17	Ethylphenidate (etilfenidát)	ethyl phenyl(piperidin-2-yl)acetate
18	GBL, gamma-butyrolactone (gamma-butirolakton)	dihydrofuran-2(3 <i>H</i>)-one
19	Harmin	7-methoxy-1-methyl-9 <i>H</i> -b-carboline
20	HU-210	9-(hydroxymethyl)-6,6-dimethyl-3-(2-methyloctan-2-yl)-6a,7,10,10a-tetrahydrobenzo[<i>c</i>]chromen-1-ol
21	5-IAI	5-iodo-2,3-dihydro-1 <i>H</i> -inden-2-amine
22	Ibogain	(6 <i>R</i> ,6a <i>S</i> ,7 <i>S</i> ,9 <i>R</i>)-7-ethyl-2-methoxy-6,6a,7,8,9,10,12,13-octahydro-5 <i>H</i> -6,9-methanopyrido[10,20:1,2]azepino[4,5- <i>b</i>]indole
23	JWH-307	[5-(2-fluorophenyl)-1-pentylpyrrol-3-yl]-naphthalen-1-ylmethanone
24	MBZP	1-benzyl-4-methylpiperazine
25	MDAI	6,7-dihydro-5 <i>H</i> -indeno[5,6- <i>d</i>][1,3]dioxol-6-amine
26	5-MeO-AMT	1-(5-methoxy-1 <i>H</i> -indol-3-yl)propan-2-amine
27	3-MeO-PCE	<i>N</i> -ethyl-1-(3-methoxyphenyl)cyclohexanamine
28	4-MeO-PCP	1-[1-(4-methoxyphenyl)cyclohexyl]piperidine
29	5-MeO-triptamin	2-(5-methoxy-1 <i>H</i> -indol-3-yl)ethanamine
30	b-Me-PEA	2-phenylpropan-1-amine
31	Methoxetamine (metoxetamin)	2-(ethylamino)-2-(3-methoxyphenyl)cyclohexanone
32	MPA, Methylthienylpropamine	<i>N</i> -methyl-1-(thiophen-2-yl)propan-2-amine

	(metiltienil-propamin)	
33	1-naphyrone (1-nafiron)	1-(naphthalen-1-yl)-2-(pyrrolidin-1-yl)pentan-1-one
34	2-naphyrone (2-nafiron)	1-(naphthalen-2-yl)-2-(pyrrolidin-1-yl)pentan-1-one
35	N-benzyl-1-PEA (N-benzil-1-PEA)	<i>N</i> -benzyl-1-phenylethanamine
36	ODT, O-desmethyltramadol (O-dezmetiltramadol)	3-{2-[(dimethylamino)methyl]-1-hydroxycyclohexyl}phenol
37	pCPP	1-(4-chlorophenyl)piperazine
38	pFBT, 4-fluorotropacocaine (fluortropakokain)	8-methyl-8-azabicyclo[3.2.1]oct-3-yl 4-fluorobenzoate
39	pFPP	1-(4-fluorophenyl)piperazine
40	Phenazepam (fenazepam)	7-bromo-5-(2-chlorophenyl)-1,3-dihydro-2 <i>H</i> -1,4-benzodiazepin-2-one
41	1-phenyl-propyl-amine (fenilpropilamin)	1-phenylpropan-1-amine
42	pMeOPP	1-(4-methoxyphenyl)piperazine
43	Salvinorin A (Szalvinorin A)	(2 <i>S</i> ,4 <i>aR</i> ,6 <i>aR</i> ,7 <i>R</i> ,9 <i>S</i> ,10 <i>aS</i> ,10 <i>bR</i>)-9-(acetyloxy)-2-(3-furanyl)dodecahydro-6 <i>a</i> ,10 <i>b</i> -dimethyl-4,10-dioxo-2 <i>H</i> -naphtho[2,1- <i>c</i>]pyran-7-carboxylic acid methyl ester
44	TFMPP	1-[3-(trifluoromethyl)phenyl]piperazine

1. – és az ebben a jegyzékben felsorolt anyagok sztereoizomerjei, amennyiben kémiai szerkezetük alapján azok léteznek;
2. – az ebben a jegyzékben felsorolt anyagok sói, beleértve a fent említett sztereoizomerek sóit, amennyiben ilyen sók léteznek.

	<u>RENDŐRKAPITÁNYSÁG MISKOLC</u> B Ű N Ü G Y I O S Z T Á L Y Felderítő Alosztály 3524 Miskolc, Fábian kapu 4. * 3501 Miskolc, Pf.: 185. Telefon: (46) 514-511/27-28 Fax: (46) 514-511/26-31 e-mail: miskolcrk@borsod.police.hu	
---	---	---

Ügyszám: **05010/...../2013.bü.**

Előadó: **r. ftőrm.**

Tel.: **06/46 514-511**

HATÁROZAT

szakértő kirendeléséről

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény § (....) bekezdésébe ütköző és az (....) bekezdés pontja szerint minősülő büntettének / vétségének megalapozott gyanúja miatt folytatott büntetőügyben a Be. 99. § (3) bekezdése és a 100.§ (1) bekezdés első mondata alapján –figyelemmel a Be. 99. § (1) bekezdés pontjára és a 102. § (1), (2) bekezdésére – **BSZKI** Debrecen, Sámsoni u. 147. szám alatti Debreceni Regionális Kábítószer Vizsgáló Laboratórium vezetője által kijelölt **vegyész szakértőt** rendelem ki. A szakértő kirendelése hivatalból kerül sor.

A szakértő kirendelése az alábbi személyt érinti:

név	:
születési hely, idő	:
anyja neve	:
állampolgársága	:
okmányszám	:
lakóhelye	:

1. A szakértői vizsgálat tárgya:

Nevezettől lefoglalt (pl.: kábítószer, vagy új pszichoaktív gyanús növényi törmelékek)
vonatkozásában történő vegyészszakértői vizsgálat.

2. A szakértő részére a következő tárgyakat és iratokat adom át:

- I. A szakértő kirendelő határozat eredeti példányát**
- II. Nevezettől lefoglalt, szürke kis borítékban elhelyezett**
 - Ide kell írni a vizsgált anyag(ok) pontos megnevezését!!**

3. A szakértő az alábbi kérdésekre adjon választ:

Ide jönnek a szakértőhöz intézett kérdések!!

(Pl.: A mellékelten megküldött borítékokban elhelyezett anyagok kábítószer, vagy kábító hatású anyag származéka-e, az kábítószernek, kábítószer prekúrnak, vagy új pszichoaktív anyagnak minősül-e vagy sem?)

Amennyiben igen, akkor milyen fajtát, milyen mennyiségben tartalmaz, illetve mekkora a hatóanyag tartalma?

Egyéb észrevételeit kérem kérdés nélkül közölje)

4. A szakértői díj összege (szakértő árajánlata alapján) : Pénzügyi teljesítést nem igényel /az ISZKI-nél(toxikológiai szakértőnél) kell írni összeget

5. Saját gépjármű használata nem engedélyezett.

6. A 3/1986.(II.21.) IM rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján rögzített magasabb összegű munkadíj megállapítását nem engedélyezem.

7. Társszakértő bevonását nem engedélyezem.

A szakértő szakvéleményét 3, a díjjegyzéket (mely tartalmazza a 3/1986. IM (II.21.) rendeletre való hivatkozást, figyelemmel a 6.§. (1) bekezdésében foglaltakra) – ellenőrzésre alkalmas módon, a szükséges részletezéssel – 4 példányban kézhez vételtől számított 30 napig írásban, illetve lehetőség szerint 1 példányban, elektronikus formában (Microsoft Office Word "rtf", fényképek esetében "jpg" kiterjesztésű fájl) is, terjessze elő. A díjmegállapító határozat jogerőre emelkedését követően kérem, hogy a jogerőre emelkedéstől számított 30 napos fizetési határidővel kibocsátott számláját – vevőként a B-A- Z. Mrfk. 3527 Miskolc,

Zsolcai kapu 32. szám feltüntetésével – a Rendőr-főkapitányság Gazdasági Igazgatóság Közgazdasági Osztálynak címezve a 3527 Miskolc, Zsolcai kapu 32. szám alatti postázási címére küldje meg

A szakértőt a további eljárási cselekményekről csak abban az esetben értesítem, ha ezt az írásbeli szakvélemény előterjesztésével egyidejűleg kéri.

A szakértő a vele szemben felmerült kizárási, illetve mentességi okot –intézmény, vagy testület kirendelése esetén annak vezetője útján –köteles a kirendelőnek haladéktalanul bejelenteni.

A határozatot kézbesíteni kell:

1./ BSZKI Debreceni Regionális Kábítószer Vizsgáló Laboratórium (Debrecen, Sámson u. 147. sz.) vezetője

A Be. 195. § (1) bekezdésre tekintettel a határozat ellen panasznak helye nincs.

I N D O K O L Á S

Pl.: Eljárás indult új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettének elkövetése miatt ismeretlen tettes ellen, mivel 2013.10.16-án a Szinvaparkban lévő Spar Áruházban lopás miatt rendőri intézkedés alá vonták xy-t, akinek a ruházatukból különböző új pszichoaktív gyanús anyagok kerültek feltalálásra.

Figyelemmel a fentiekben foglaltakra, valamint arra, hogy az ügyben a xy-tól lefoglalt kábítószer / új pszichoaktív gyanús anyag szakértői vizsgálata az eljárás eredményes befejezése érdekében szükséges és indokolt, ezért igazságügyi vegyész szakértő kirendelése felől a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Miskolc, 2013.

bűnügyi osztályvezető

Figyelmeztetés:

A Be. 113. § (1) bekezdése alapján, ha a szakértő a közreműködést, vagy a véleménynyilvánítást a megtagadás következményeire történt figyelmeztetés után jogosulatlanul megtagadja, rendbírással sújtható és az okozott költségek megfizetésére

kötelezhető. A (2) bekezdés szerint a szakértőt akkor is rendbírsággal lehet sújtani, ha a szakvélemény előterjesztésével indokolatlanul késlekedik. Ha a szakvélemény előterjesztésével a kirendelt társaság vagy szervezet vezetője által kijelölt szakértő indokolatlanul késlekedik, a rendbírság kiszabásának, illetve az okozott költség megfizetésére kötelezésnek a kirendelt gazdasági társasággal, szakértői intézménnyel, szervezettel, vagy szakértői testülettel szemben van helye.

A szakmai kontroll megtörtént:

Miskolc, 2013..... hó.....nap

.....

aláírás P.H.

Záradék:

A pénzügyi fedezet rendelkezésre áll.

.....

B-A-Z Megyei Rfk. Gazdasági

Igazgatóság

.....

kötelezettségvállalásra jogosult aláírása PH.

BÜNYGYESZAKÉRTŐI ÉS KUTATÓINTÉZET
 SZERVIS KÉMIAI ANALITIKAI SZAKÉRTŐI OSZTÁLY
 Grandyvenő, Dr. Nagy József, Budapest
 Debreceni Regionális Kábítószer-Vizsgáló Laboratórium
 4033 Debrecen, Árpád utca 147
 Tel./Fax: (32) 516-470/2437, HM tel./fax: (72) 2477/155
 www.hszk.hu

Szám: XXXXXXXXXX

VEGYÉSZSZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

Készült a Miskolci Rendőrkapitányság Felderítő Osztály XXXXXXXXXX számú határozata alapján ismeretlen tettes ellen indított ügyben.

A vizsgálat tárgya

A határozat indoklása szerint XXXXXXXXXXról lefoglalva:
 bűnjelcímével ellátott szürke borítékban

- 1./ simítózáras műanyag tasakban
 fehér színű kristályos anyag
 nettó tömege: 0,29 gramm
- 2./ simítózáras műanyag tasakban
 fehér színű kristályos anyag
 nettó tömege: 0,28 gramm

Bűnjelkezelés

A bűnjelkezelés és a vizsgálatok elvégzése során szakaszvizitensek működtek közre.
 A vizsgálati tárgyakat a jogerős elkövetésig történő tárolás céljából az ORFK részére adjuk.
 Az elkövetés elrendelő végzését közvetlenül az ORFK-nak (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) kell megküldeni, hivatkozva a bűnügyi számra és a szakértői vélemény számára.

Vizsgálati módszer

Kísérővizsgálat (KK)

A vizsgálati anyagból vett mintához színreagénst (Marquis-reagens, van Urk reagens) adtunk.
 Az eredmény pozitív, ha az észlelt színváltozás megegyezik az összehasonlító anyagmintán bekövetkező színváltozással. A vizsgálat térféltóztató jellegű, klasszikus kémiai vizsgálat.

Gázkromatográfia-tömegspektrometria (GC-MS)

A minőségi meghatározáshoz szükséges mintavételezéssel (EAS 7-01) nyem mintából előzetesen kivonattal készítettünk. Az oldatot gázkromatográfia-tömegspektrometria módszerrel (UA-03) vizsgáltuk meg.

A vizsgálati eredményekről a számon: 20105-301/15-477-2017 számú hívószámmal.

1/2

A vizsgálat eredménye pozitív, ha a minta az összehasonlító anyagmintáshal azonos retencióval elvárt komponenseket tartalmaz, és az összehasonlító anyagminta tömegspektrumának jellegzetes vonalai a minta komponenseinek spektrumában is azonosíthatóan, hasonló arányban szerepelnek.

Vizsgálati eredmények, szakmai ténymegállapítás

Az 1. és 2. jelű kristályos anyagokat klasszikus kémiai és gázkromatográfiás-tömegspektrometriás módszerrel vizsgáltuk meg.

A vizsgálati eredmények alapján megállapítottuk, hogy az 1. és 2. jelű kristályos anyagokból a Btk. 286/A § (2) alapján kábítószernek, illetve a Btk. 286/A § (3) 1. alapján kábítószer-prekurzoroknak minősülő anyagok egyike sem mutatható ki.

A gázkromatográfia-tömegspektrometriás módszer során nyert tömegspektrumok alapján megállapítottuk, hogy az 1. és 2. jelű kristályos anyagok pentedront tartalmaznak.

VÉLEMÉNY

A vizsgálati eredmények alapján megállapítottuk, hogy a lefoglalt 1. és 2. jelű kristályos anyagokból a Btk. 286/A § (2) alapján kábítószernek, illetve a Btk. 286/A § (3) 1. alapján kábítószer-prekurzoroknak minősülő anyagok egyike sem mutatható ki.

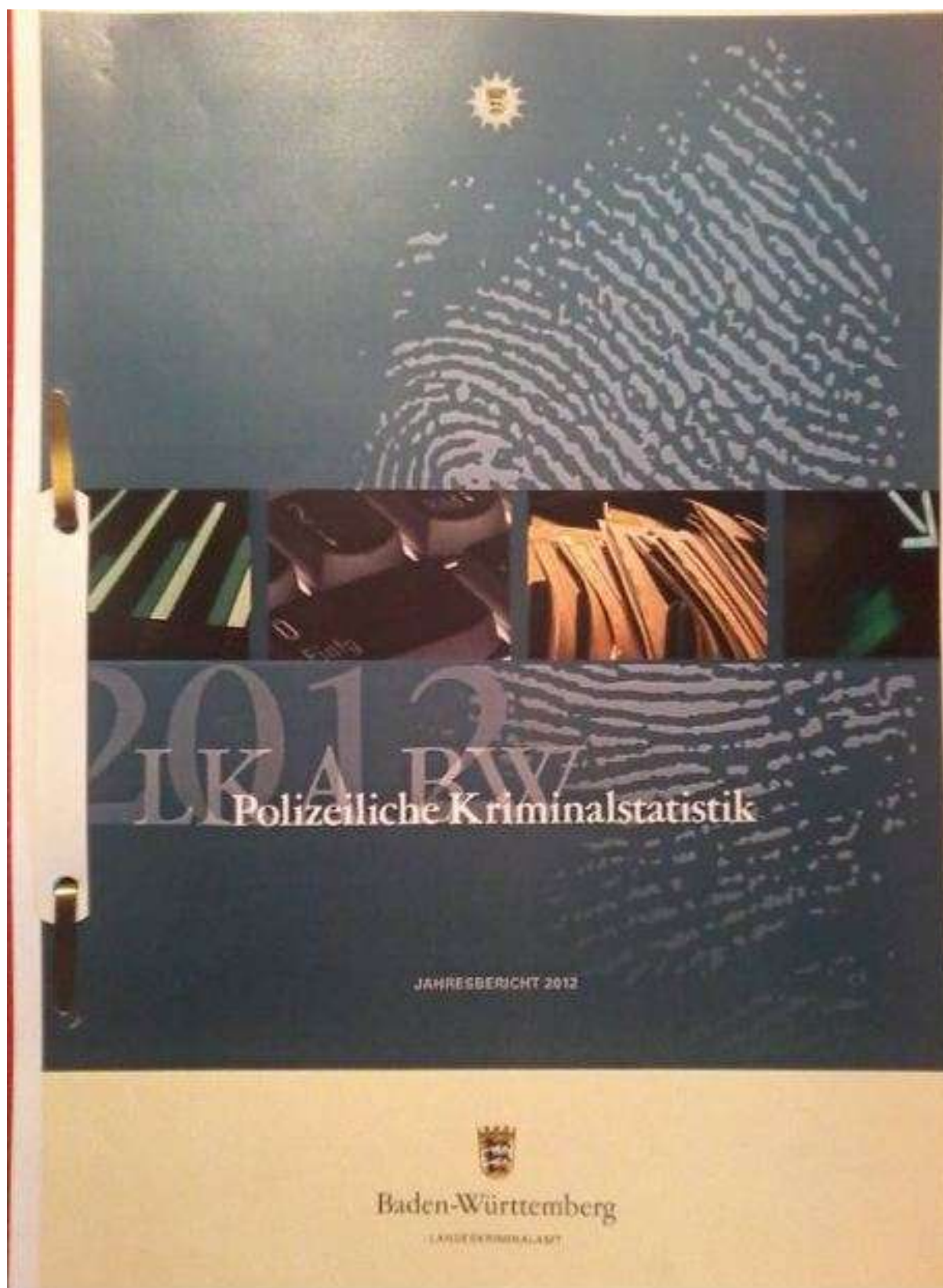
Az 1. és 2. jelű anyagokból pentedron azonosítható.

A pentedron (2-metilamino-1-fenyl-1-pentanone) a 66/2012 kormányrendelet 1. melléklet C) jegyzék 2. pontjának megfelelő szerkezeti vegyület, azaz 2012. április 3-tól a Btk. 286/A § (4) alapján, a 283/B. § szempontjából új pszichoaktív anyagnak minősül.

Debrecen, 2013. július 4.

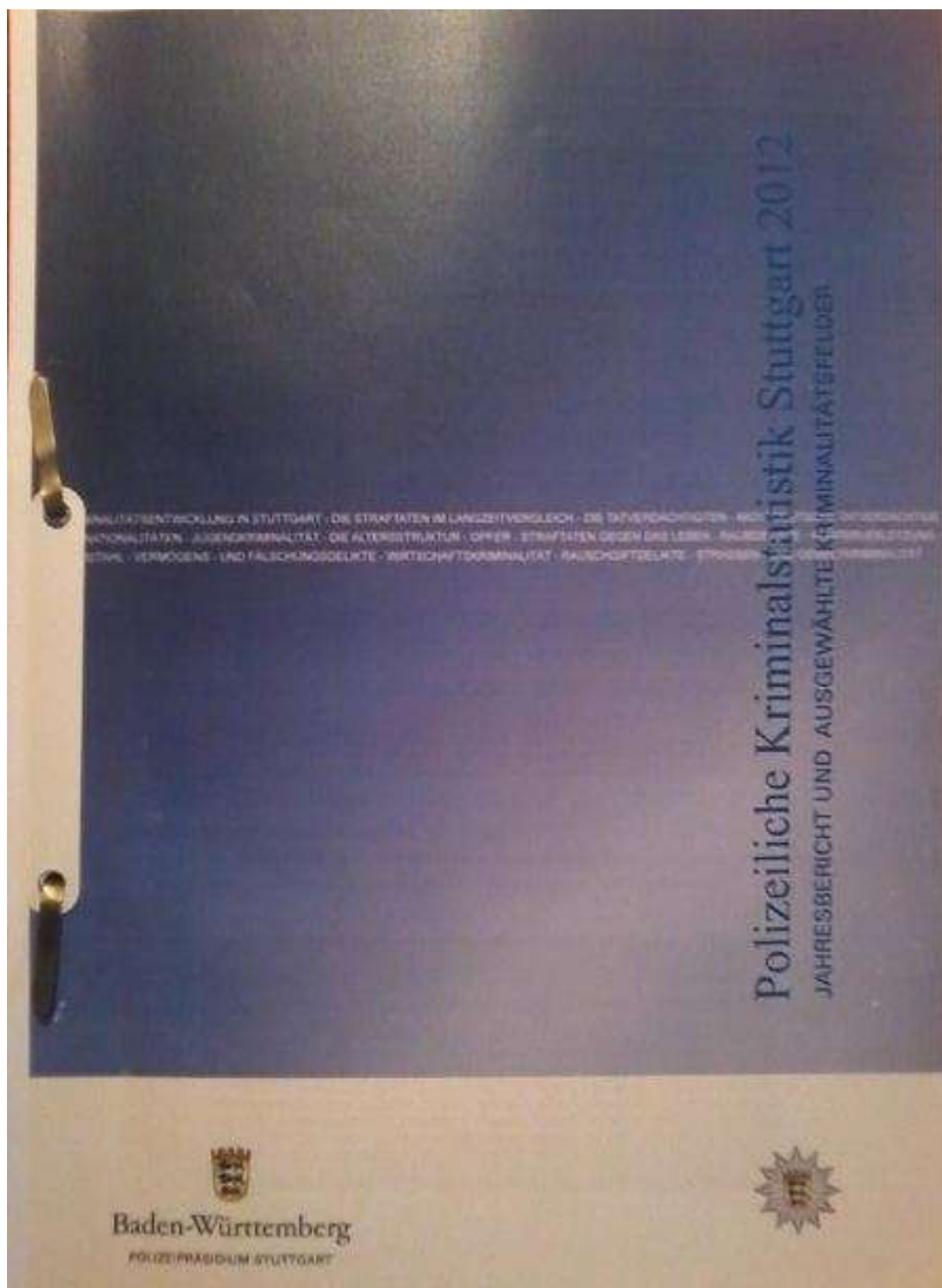
Dr. Nagy János
Hegyzetalkalmazó Vegyészszakértő
nyilvános tanúság
2013. július 4.

Varga Gergely
okleveles vegyész
szakértő
2013. július 4.

Landfriedensbruch (§229ff)	34	130	+106	+31,8
Landfriedensbruch bes. schwerer Fall (§230ff)	8	95	+87	+1087,5
Selbsttötung (§ 211 StGB) (§330ff)	931	165	-766	-82,3
Brandstiftung (§400ff)	2.048	2.033	-15	-0,8
vorsätzliche Brandstiftung (§410ff)	994	979	-15	-1,5
Brandstiftung an Kfz (§410ff)	188	205	+17	+9,0
Betrügel (§330ff)	24.081	24.226	+145	+0,6
Sachbeschädigung (§340ff)	76.726	73.482	-3.244	-4,2
sonstige Sachbeschädigung (§340ff)	32.298	30.360	-1.938	-6,0
gemeinschaftliche Sachbeschädigung (§340ff)	4.201	3.428	-773	-18,4
Sachbeschädigung an Kfz (§341ff)	31.005	29.568	-1.437	-4,6
Datenveränderung/Computersabotage (§342ff)	236	292	+56	+23,7
Computersabotage (§342ff)	62	126	+64	+103,2
sonstige Sachbeschädigung auf Straftat p.p. (§343ff)	8.967	9.809	+842	+9,4
Ausgucken von Daten (§345ff)	1.343	1.346	+3	+0,2
Strafrechtliche Nebengesetze (§600ff)	42.949	43.411	+462	+1,1
Straftaten gegen Urheberrechtsabstimmungen (§710ff)	788	988	+200	+25,4
Software-Produktionsrecht (§711ff)	134	291	+157	+117,2
AufenthG/AufenthG (§720ff)	7.155	7.176	+21	+0,3
unerlaubte Einreise (GfG) (§721ff)	1.935	2.082	+147	+7,6
Erschweuen § 32a AufenthG (§722ff)	131	178	+47	+35,9
gewerkschaftliche Erschweuen § 32b (§724ff)	63	33	-30	-47,6
regulier Aufenthalt AufenthG (§725ff)	3.613	3.864	+251	+6,9
Straftaten gegen das WaffG/KWKG (§730ff)	4.209	3.832	-377	-9,0
Straftaten gegen das SprengG (§731ff)	245	332	+88	+35,9
Straftaten gegen das Waffengesetz (§732ff)	3.907	3.492	-415	-10,6
Rechtschuttskizze nach StMG (§730ff)	26.203	27.053	+850	+3,2
allgemeine Verstöße gegen StMG (§731ff)	19.261	20.032	+771	+4,0
mit Heroin (§731ff)	1.290	728	-562	-43,5
mit Kokain (§731ff)	859	805	-54	-6,3
mit Amphetamin/Pulver/Rassig (§731ff)	2.658	2.561	-97	-3,6
mit Amphetamin (Tabletten/Rassig) (§731ff)	418	603	+185	+44,3
mit Cannabis (Zubereitung) (§731ff)	10.889	13.892	+3.003	+27,6
regulier Handel/Schmuggel (§730ff)	4.218	4.704	+486	+11,5
mit Amphetamin/Pulver/Rassig (§731ff)	626	585	-41	-6,5
mit Amphetamin (Tabletten/Rassig) (§731ff)	128	231	+103	+80,5
mit Cannabis (Zubereitung) (§731ff)	2.268	2.442	+174	+7,7

Erlassene Fälle	Jahr		Zu-/Abnahme	
	2011	2012	absolut	in %
regale Einfuhr nicht geringer Mengen (7330**)	334	298	-36	-10,8
von Cannabis-Zubereitung (7328**)	173	119	-54	-31,2
Abgabe o.ä. in Minderbetrags (7243**)	197	205	+8	+4,1
Begleit. Handelsverteilung Abgabe/Besitz BfM in nicht geringer Menge (7340**)	1.577	1.453	-124	-7,9
Rauschgiftkriminalität (891000)	27.053	27.561	+508	+1,9
RDK: Besitz/Erwerb (89101000)	19.430	20.158	+728	+3,7
RDK: Handelsdelikte (89102000)	5.684	5.713	+29	+0,5
RDK: qualifizierte RDK (89103000)	1.577	1.453	-124	-7,9
RDK: qualifizierte Handelsdelikte (89104000)	1.332	1.251	-81	-6,1
direkte Beschaffungskriminalität (891100)	850	508	-342	-40,2
Gewaltkriminalität (892000)	18.929	18.442	-487	-2,6
Wirtschaftskriminalität (893000)	12.447	10.330	-2.108	-16,9
bei Betrugsdelikten (893100)	7.295	5.842	-1.453	-19,9
Insolvenzverfahren (893200)	1.632	1.845	+213	+13,1
im Anlage- und Finanzbereich (893300)	1.205	544	-661	-55,0
im Zusammenhang mit Arbeitsverhältnissen (893500)	1.343	1.516	+173	+12,9
Jugendstrafsachen (894000)	135	102	-33	-24,4
Computerkriminalität (897000)	9.048	8.907	-141	-1,6
Umweltkriminalität (898000)	3.303	3.072	-231	-7,0
Straßenkriminalität (899000)	115.045	112.195	-2.850	-2,5
Sexualdelikte (899100)	1.680	1.672	-8	-0,5
Strahldelikten (899200)	65.889	63.832	-2.057	-3,1
Schwerbeschädigung Opfers (899500)	9.869	9.276	-593	-6,0

Die Aufklärungsquote betrug 2012 88,2 % (2011: 88,9 %). Der hohe Wert ist darauf zurückzuführen, dass Verstöße gegen das Betäubungsmittelgesetz (BtMG) zumeist bei Personalkontrollen oder nach aufwändigen Ermittlungen festgestellt werden und der Tatverdächtige folglich „präventiv“ ist.

TATVERDÄCHTIGE

Mit 2.012-Tatverdächtigen wurden 20,4 % mehr Tatverdächtige ermittelt als 2011 (1.837). Von diesen waren 29,5 % unter 21 Jahre alt. 2011 betrug dieser Wert noch 22,5 %. Landesweit ist er 2012 von 26,7 % auf 30,9 % gestiegen. Die stärksten Zunahmen lagen in der Landeshauptstadt in der Altersgruppe der Jugendlichen und Heranwachsenden (3,8 bzw. 3,2 %-Punkte).

11,8 % der Tatverdächtigen war weiblich (2011: 10,9 %).

Der Anteil der Nichtdeutschen lag bei 29,3 % (2011: 30,9 %).

Der Anteil dieser beiden Gruppen an allen erfassten Straftaten betrug 2012 25,3 % bzw. 38,2 %.

Sie sind folglich im Bereich der Rauschgiftdelikte beide unterproportional vertreten.

Die Fälle im Bereich „illegaler Handel/Einfuhr/Anbau/Besitz nicht geringer Menge“ von Betäubungsmitteln sind 2012 um 9,6 % auf 615 Fälle gestiegen. Hier ist der Anteil der nichtdeutschen Tatverdächtigen deutlich höher. So waren von den 476 ermittelten Tatverdächtigen 168 und damit 35,7 % nicht Deutsche.

Rauschgiftkriminalität					
Anzahl der erfassten Altersgruppen			zum Vergleich: Altersverteilung "Strafstaten gesamt"		
Altersgruppe	absolut	in %	2011	in %	2010
gesamt	2.012	100,0	1.837	100,0	1.989
unter 21	593	29,5	413	22,5	450
Jugendliche	268	13,3	216	11,8	233
Heranwachsende	325	16,2	197	10,7	217
ab 21	1.419	70,5	1.424	77,5	1.539
Gesamt	1.564	77,7	1.424	77,5	1.539

RAUSCHGIFTDELIKTE NACH DROGENART

75,1 % und damit der Großteil der Fälle wurde auch 2012 durch den illegalen Besitz, Erwerb und Handel mit Cannabisprodukten begangen. 2011 waren dies noch 70,4 % der Fälle.

Rauschgiftdelikte 2012 nach Drogenarten						
Delikt	Rauschgift Cannabis (Einfuhr/Anbau/Besitz nicht geringer Menge)			Rauschgift Handel / Einfuhr / Anbau / Besitz nicht geringer Menge		
	absolut	in %	zu Gesamt gesamt	absolut	in %	zu Gesamt gesamt
Rauschgiftdelikte gesamt	2.012	100,0	100,0	615	30,6	30,6
unter 21	593	29,5	29,5	21	3,5	3,5
Jugendliche	268	13,3	13,3	11	4,1	4,1
Heranwachsende	325	16,2	16,2	10	3,1	3,1
ab 21	1.419	70,5	70,5	494	34,5	34,5
Gesamt	1.564	77,7	77,7	515	32,9	32,9
absolut	1.564	77,7	77,7	515	32,9	32,9

WAUSCHGÜTDELINTE NACH STRAFBARKEIT

Anteile der einzelnen BtM-Deliktsgruppen								
Delikt	2012	2011	2009	2008	Veränderung 2012/2011		Veränderung 2012/2009	
					absolut	in %	absolut	in %
Bauschgiftkriminalität (gesamt) Gesamt	2.793	2.381	2.889	3.403	+409	+17,1	-73	-2,5
a. Regelm. Besitz / Erwerb	2.153	1.761	2.091	2.400	+394	+22,3	-44	-2,1
b. Regelm. Handel / Erlöse / Anbau / Besitz nicht geringer Menge	615	561	754	932	+54	+9,6	-129	-16,8
c. Gezielte Beschaffungsintensität	45	44	23	12	-19	-29,7	+22	+95,7

SICHERGESTELLTE BETÄUBUNGSMITTEL

Die folgende Tabelle stellt dar, wie viele Betäubungsmittel 2012 sichergestellt bzw. beschlagnahmt werden konnten.

BtM-Sicherstellungen								
BtM-Arten	Geweicht	2012	2011	2008	Veränderung 2012/2011		Veränderung 2012/2008	
					absolut	in %	absolut	in %
Heroin	kg	8.928	21.004	4.14	-22,16	-73,3	+4,79	+115,7
Marijuana	kg	49.521	83.41	24,87	-13,89	-21,4	+25,15	+101,8
Kokain	kg	0,903	3,922	0,44	-2,94	-75,5	+0,51	+116,6
Ecstasy	kg	0,941	1,522	4,54	-0,59	-38,2	-3,30	-79,3
LSD	Stück	0	0	1.314	+0,00	—	-1.314	-100,0
Amphetamin	kg	1,584	0,03	0,04	+0,96	+161,4	+0,64	+68,5
Ecstasy	Stück	3.919	1.100	10.116	-2.219	-201,7	-6.797	-67,2
Heroin	mg	317,00	152,00	740,00	+66,0	+43,4	-522	-70,5
Stoffe	Stück	49	212	*	-132,0	-62,3	—	—

* für Stoffe ist in 2008 kein Referenzwert vorhanden

2.2.4 RAUSCHGIFTKRIMINALITÄT

Als Rauschgiftkriminalität wird die Summe aller Rauschgiftdelikte und aller Fälle von direkter Beschaffungskriminalität bezeichnet.⁶⁶

In Stuttgart werden seit mehreren Jahren Personalkennzahlen zur Bekämpfung der Straßen- und Drogenkriminalität durchgeführt. Die Rauschgiftkennzahl wird hierbei ständig beobachtet und analysiert, um auf Veränderungen, zum Beispiel der Drogenumschlagplätze, zeitnah reagieren zu können. Ein wichtiges Ziel ist hierbei die Verhinderung einer etablierten Drogenszene bzw. eines Drogenumschlagplatzes.

Bei der Rauschgiftkriminalität handelt es sich überwiegend um sogenannte Volkskriminalität⁶⁷, da die Anzahl der registrierten Rauschgiftstraftaten wesentlich von der Kontrolldichte und Intensität der polizeilichen Ermittlungstätigkeit abhängig ist. Eine Zunahme der polizeilichen Maßnahmen führt somit zu einer Steigerung der Fallzahlen.

Trotz der hohen Einsatzebelastung der Polizei durch demonstrative Aktionen, wurden im Rauschgiftbereich wieder verstärkte Kontrollmaßnahmen durchgeführt. Diese wurden durch die Einsatzkonzeption „Mittelpunkte“ ergänzt.⁶⁸ Aufgrund der erneut deutlichen Zunahme der Fallzahlen um 17,1 % ist oben beschriebener Umstand (Volkskriminalität) sehr gut nachvollziehbar. Der Wert war 2011 bereits um 17,2 % gestiegen. Nun liegt er mit 2.795 Fällen 8 % unter dem Durchschnittswert der letzten zehn Jahre, welcher 3.036 Fälle beträgt. Landesweit gab es 2012 eine Zunahme um 1,9 % (2011: 10,7 %).

⁶⁶ Statistische Beschreibung der Polizei „Stuttgart“, Seite 107

⁶⁷ Statistische Beschreibung der Polizei „Stuttgart“, Seite 105

⁶⁸ Statistische Beschreibung der Polizei „Stuttgart“, Seite 105

Drogen-tote

Vergangenes Jahr gab es in Stuttgart zwölf¹¹ Drogen-tote. Häufig führte eine Mischintoxikation in Verbindung mit einem schlechten allgemeinen Gesundheitszustand (infolge Langzeitkonsums) zum Tode. Auffällig war die Zunahme von Lyrika im Zusammenhang mit den Todesfällen. Hierbei handelt es sich um ein verschreibungspflichtiges Schmerzmittel, das den Wirkstoff Prägabalin enthält.

Landesweit gab es 121 Drogen-tote und damit 18 weniger als 2011.

